

HOSPITAALI

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin
HENKILÖSTÖLEHTI

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts
PERSONALTIDSKRIFT

6 | 2010

TEEMANA opetus/koulutus

Osaamisen kehittäminen koskee jatkossa kaikkia

TYKSin erityisvastuualueen opetus- ja koulutuspolitiikka hyväksyttiin viime keväänä. Jo tässä vaiheessa on selvää, että sen edellyttämät käytännön toimenpiteet koskevat vuoden 2015 loppuun mennessä jokaista sairaanhoitopiirin työntekijää.

Lue lisää >> sivu 4

Knappt en av tio får språktillägg

I början av året fick 326 personer i distriktet tillägg för sina språkkunskaper. Reglerna är strikta och många menar att språkkunskaperna hos distriktets över 6 000 anställda nog är större än så.

Lue lisää >> sivu 10

Huputiti hummani hei

Nykyisin Salon kaupunkiin kuuluva Suomusjärvi sijaitsee noin 40 kilometriä Salon keskustasta Helsinkiin päin. Matkalla huomaa, kuinka maisema vaihtelee Varsinais-Suomen alueellakin paljon – Laitilan peltoaukeista Suomusjärven metsäiseen ja mäkiseen maastoon.

Lue lisää >> sivu 16

Koulutus kannattaa

Koulutuksen hyötyjä voidaan tarkastella sekä yksilön että organisaation näkökulmasta. Yksilö hankkii itselleen koulutuksella muodollisia pätevyyskriteerejä eli todistuksia ja henkistä pääomaa, jotka ovat käypää valuuttaa työmarkkinoilla. Kouluttautuja hyötyy myös henkilökohtaisesti saamalla uutta tietoa, elämyksiä ja uusia tuttavuuksia. Monesti koulutus tuo tervetulleen irtaantumisen tutuista arjen rutiineista.

Organisaation näkökulmasta olennaista on koulutuksen johtaminen uuden, työssä tarvittavan tiedon oppimiseen. Lähettäessään työntekijän koulutukseen työnantaja haluaa olla varma, että koulutus on tuloksellista ja sen hyödyt näkyvät työssä. Koulutus myös lisää työhyvinvointia, sillä osaavat ja tehtäviensä vaatimusten tasalla olevat työntekijät jaksavat ja viihtyvät paremmin työssään.

Sama pätee käänteisesti – kaikille tulisi voida tarjota omaa koulutusta ja osaamista vastaavia työtehtäviä.

Koulutusta ja oppimista ajatellaan usein synonyymeinä, mutta oppimista tapahtuu paljon myös jokapäiväisessä työssä. Suuri haaste meillekin on saada jokaisen työntekijän osaaminen näkyväksi ja yhteiseen käyttöön. Voimme oppia työssämme toinen toisiltamme ja koulutusten kautta hankittu uusi tieto tulisi saada leviämään mahdollisimman laajalle yhteisesti sovittujen käytäntöjen avulla. Vähimmillään koulutukseen osallistunut tuo koulutuksen materiaalit kaikkien nähtäville, mutta parhaimmillaan koulutuksen antia – edes sitä yhtä koulutuksessa syntynyttä kuningasidea! – voidaan yhteisesti omien työkalujen kanssa.

Opetussairaalaan työyhteisössämme työskentelee paljon käytännön harjoittelujaksolla olevia opiskelijoita. Tavoitteena on, että opiskelijoille avautuu harjoittelujaksolla paljon oppimistilanteita, mutta samalla työssä jo pitkään olleet saavat tilaisuuden oppia uusilta tulokailta. Tärkeintä oppimisessa lienee avoimuus uudelle ja valmius tarkastella omia toiminta- ja ajattelutapoja tarvittaessa myös kriittisesti!

Tänä syksynä julkaistaan Varsinais-Suomen ja Satakunnan sairaanhoitopiirien yhteistyönä laatima Opetus- ja koulutuspolitiikka, jonka tavoitteena on vahvistaa ja antaa suuntaviivoja osaamisen hallinnalle, ylläpitämiselle ja vahvistamiselle organisaatiossamme. Tämän politiikan laatiminen viestittää, että työnantajamme haluaa tukea henkilökuntaansa ylläpitämään osaamistaan. Muistetaan kuitenkin, että osaamisen ylläpitämisessä vastuu on molempuolista!

Sirpa Saarni
koulutussuunnittelija

Det lönar sig med utbildning

Nytan av en utbildning kan betraktas såväl från individens som från organisationens synvinkel. Genom utbildningen skaffar sig individen formell kompetens, det viss säga betyg och andligt kapital, som är gångbar valuta på arbetsmarknaden. Den som utbildar sig har också personligen nytta genom att han eller hon får nya kunskaper, nya upplevelser och gör nya bekantskaper. Många gånger ger utbildningen ett välkommet tillfälle att komma loss från de bekanta vardagliga rutinerna.

Från organisationens synvinkel är det viktigt att utbildningen leder till att den anställda får nya kunskaper som behövs i arbetet. När arbetsgivaren skickar en anställd på kurs så vill han vara säker på att utbildningen ger resultat och att nytan av den syns i arbetet. Utbildningen ökar också tillfredsställelsen i arbetet, eftersom kunniga anställda som fyller de krav som ställs orkar och trivs bättre i sitt arbete. Också det omvända gäller – man bör kunna erbjuda alla anställda uppgifter som motsvarar deras utbildning och kunskaper.

Man tänker sig ofta att utbildning och inläring är synonyma, men inläring sker också ofta i det dagliga arbetet. En stor utmaning är också för oss att få fram varje anställds kunskap så att den märks och att få den i gemensamt bruk. I vårt arbete kan vi lära av varandra och den nya kunskap som erhållits genom utbildning skall spridas så vitt som möjligt med hjälp av överenskomna rutiner. Ett minimum är att den som deltagit i utbildningen tar materialet från kursen till alla för påseende, men

den maximala utdelningen av utbildningen – åtminstone den kungstanke som uppstått vid kursen! – är att man går igenom utbytet tillsammans med de egna arbetskamraterna.

Vårt sjukhus är ett undervisningssjukhus, här arbetar många studerande som håller med den praktiska träningen. Målet är, att de studerande under sin praktikperiod skall få många tillfällen till inläring, men på samma gång får de som redan länge hållit på med samma arbete ett tillfälle att lära sig av nykomlingarna. Vid inläringen torde det viktigaste vara att man är öppen för nya saker och har en beredskap till att också kritiskt granska de egna rutinerna och tankesätten!

Den här hösten offentliggör Egentliga Finlands och Satakunta sjukvårdsdistrikt en undervisnings- och utbildningspolitik, som de gjort upp i samarbete och vars mål är att förstärka och ge riktlinjer för kontrollen, upprätthållandet och förstärkandet av kunskaperna inom vår organisation. Uppgörandet av den här politiken ger budskap om att vår arbetsgivare vill att personalen skall upprätthålla sina kunskaper. Vi måste i alla fall komma ihåg att ansvaret för upprätthållandet av kunskapen är ömsesidigt!

Sirpa Saarni
utbildningsplanerare

SISÄLTÖ 18.10.2010

Kuukauden kirjoitus: Koulutus kannattaa	2
Månadens skrivelse: Det lönar sig med utbildning	2
Kirsi Lapista johtava työterveyslääkäri	3
Etsivä Vares T-sairaalassa	3
TYKSin organisaatiomuutoksen nykyvaihe	3
Intrasta Santra	3
Osaamisen kehittäminen koskee jatkossa kaikkia ..	4
Laitoshuoltajia oppisopimuskoulutuksella	5
Opiskelihaajauksesta opetusvastuupalkkio	5
Opiskelihaajauksesta koordinoimassa	6
Kätilöopiskelijat heti tositoimeen	6
Opetushoitaja - opiskelijoiden äitihahmo	7
Lääkehoidon opiskelu verkossa	7
Magneettia masennukseen	8
Mitalimelojat	8
Ruuhkahuiput rassaavat	9
Knappt en av tio får språktillägg	10
Fysiatrian pioneeri Jouko Salminen eläkkeelle ..	11
Suuronnettomuutta harjoiteltiin Maurin päivänä ..	11
Lääkehuollon uudisrakennus - tarpeellista ja hyvää potilaan lääketurvallisuuden varmistamiseksi	12
YHES onnistumme!	13
Laadunvalvontaa ja rullaluistelua	14
Sarvesta härkää: Täydennyskoulutukseen 1% palkkabudjetista	15
Huputiti hummani hei	16
Mertamon Taina - Vuoden positiivinen	16

KANSIKUVASSA: Maurin-päivän suuronnettomuusharjoitus keräsi parisataa pelastustoimen, ensihoidon ja sairaanhoidon toimijaa pöytäaläiselle peltoaukealle. Lisää sivulla 12. (Kuva: Pauli Kam-sula)

HOSPITAALI – Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin henkilöstölehti – Personaltidskrift för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. 4. vuosikerta. Julkaisija: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Toimitus: Päätoimittaja Esa Halsinaho, puh. (02) 313 1083, esa.halsinaho@tyks.fi. Toimitussihteeri Markku Näveri, puh. (02) 313 3119, markku.naveri@tyks.fi. Toimituskunta (sulussa varajäsen): Esa Halsinaho, Mirja Hovirinta (Sari Rannikko), Eija Järvelä, Leena Kähäri, Anneli Lautaro (Juhani Lahti), Markku Näveri, Nina Vainio, Marja-Leena Veijola (Marjo Wittfooth). Taitto ja toimitus: Sek Pro Oy. Ruotsinkieliset jutut: Mathias Luther (Inter Folia Press). Paino: I-print Oy, Vaasa. Painos noin 10 000 kpl. Jakelu: Itella Oyj. Osoitteet: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin osoiterekisterit. Osoitteenmuutokset: VSSHP:n työntekijät ilmoittavat esmiehelleen, muut lehden saajat osoitteen tiedotus@tyks.fi tai puh. (02) 313 1103. Toimituksen osoite: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Viestintäyksikkö, PL 52, 20521 Turku. Ilmestymisen: 8 kertaa vuonna 2010. ISSN 1796-8062. Seuraava lehti ilmestyy 22.11.2010, aineistopäivä 9.11.2010.

Suuret haasteet odottavat Kirsi Lappia.

Kirsi Lapista johtava työterveyslääkäri

Markku Näveri

VSSH:n johtavana työterveyslääkärinä 1.1.2011 aloittava **Kirsi Lappi** vaikuttaa vuoden loppuun saakka Kaarinan kaupungin työterveyshuoltoyksikön ylilääkärinä. Sitä ennen hän on toiminut terveyskeskuslääkärinä Kaarinan terveyskeskuksessa 1994–2005, Kaarinan psykiatrisen poliklinikan erikoislääkärinä 2005 ja ollut erikoistuvana lääkäriä Petreassa 2005–2007. Koulutukseltaan Kirsi on lääketieteen lisensiaatti sekä työterveyshuollon ja yleislääketieteen erikoislääkäri.

Virkaa Kirsi haki, koska otaksuu sairaanhoitopiiriin tarjoavan suuremman ja monipuolisemman tehtäväkentän hänen nykyiseen työhönsä verrattuna. Suuri merkitys on myös sillä, että VSSH tunnetaan luotettavana ja nykyaikaisena työnantajana.

Hyvälle ja toimivalle työterveyshuollolle tunnusomaista on Kirsin mukaan henkilökunnan työterveyshuollon asiantuntemus ja se, että resurssit ovat riittävät.

– Työterveyshuolto on työkyvyn arvioinnin asiantuntija, ja kaikkien etu on, että työkykyongelmiin päästäisiin tarttumaan ajoissa ja nopeasti.

Uusiin haasteisiin Kirsi tarttuu avoimin mielin ja ennakkoluulottomasti.

– Työterveyshuolto on moniammatillista tiimityötä, ja olen kiitollinen siitä, että pääsen toimimaan osaavan ja erittäin ammattitaitoisen työterveyshuoltotiimin kanssa. Tältä pohjalta on hyvä aloittaa työnteke.

Etsivä Vares T-sairaалassa

Esa Halsinaho

T-sairaalan piha ja D-osan 4. kerros toimivat Vares-elokuvan kuvauspaikkana perjantai-iltapäivänä 10. syyskuuta. Nelisenkymmentä henkeä käsittänyt kuvaus-, näyttelijä- ja avustajaporukka kuvasi **Reijo Mäen** Sukkanauhakäärmekirjaan perustuvaan elokuvaan tulevat kaksi kohtausta ohjaaja Lauri Törhösen johdolla.

Pihakohtauksessa poliisiauto kyyditti **Antti Reinin** näyttelemän etsivä Varesen T-sairaalan pääovelle. Iltapäivän myöhäistunteina kuvauksille oli pihalla hyvä rauha. Mainittakoon, että kuvaustiimin ja sen tarvikkeiden tuomiseen tarvittiin kolme iso kuorma-autoa, puolenkymmentä pakettiautoa ja jokunen henkilöautokin.

Kuvaukset jatkuivat 4. kerroksessa. Siellä kuvattiin kohtaus, jossa Vares vieraillee erään kirjan juoneen liittyvän naispotilaan luona. Tulostyöryhmien ylihoitajat olivat aiemmin aamupäivällä tehneet töitä, jotta toimistokäyttöön väliaikaisesti kalustettu huone oli saatu muutettua kuvausta varten aidon näköiseksi potilashuoneeksi. Toimivalle osastolle ei tällaista joukkoa olisi voinut päästää.

Uusimpien Vares-elokuvien kuvaukset alkoivat Turussa huhtikuussa ja jatkuvat lokakuun loppuun. Ensimmäisenä tulee elokuvateattereihin Pahan suudelman 7. tammikuuta 2011. Kaidan tien kulkijat saa ensi-iltansa heinäkuussa. Ne ohjaa Anders Engström. Neljä muuta, eli Huhtikuun tytöt, Pimeyden tango, Sukkanauhakäärme ja Uhkapelimerkki ohjaa Lauri Törhönen ja ne tulevat suoraan televisio- ja dvd-levitykseen. Elokuvat tuottaa Solar-Films.

Kuva: Esa Halsinaho

Ohjaaja Lauri Törhönen käy läpi kohtauksen käsikirjoitusta samalla kun Antti Reinistä maskeerataan pahoin kolhitun näköinen etsivä Vares.

TYKSiin organisaatiomuutoksen nykyvaihe

T-Pro-organisaation valmistelussa esitimme hallitukselle 5.10. kolmen viran ja seitsemän johtamisaseman perustamista, jotta vastuulliset johtajat voisivat aloittaa kiireelliset käytännön työt uuden organisaation käynnistymistä varten.

Virat olivat: yhteispäivystyksen liikelaitoksen toimitusjohtaja, sairaalajohtaja ja asiantuntijapalveluiden palvelujohtaja. Johtamisasemat ovat määräyksiä, jotka vastaavat esimerkiksi nykyisiä tulosyksiköiden vastuuhenkilöitä.

Kiireellisiin töihin kuuluvat toimialueiden ja palvelualueiden lopullisen jaon ja sisällön valmistelu. Henkilöstösuunnitelman lopullinen hyväksyminen edellyttää näitä vaiheita. Ennen henkilöstösuunnitelmaa on mahdotonta vastata kaikkia askarruttavaan kysymykseen: missä yksikössä kukin tekee töitä vuonna 2013.

Hallitus palautti esityksen uudelleen valmistelua varten. Uusia virkoja ei haluttu perustaa ilman tarkempaa tietoa muun muassa johtajien kokonaismäärästä uudessa organisaatiomallissa.

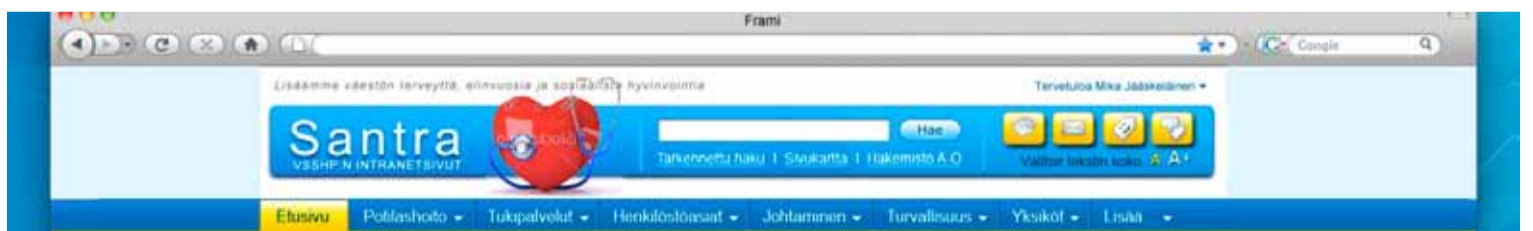
T-Pro-hankeella on monia tavoitteita: potilaslähtöiset palvelut, hoidon laatu, työtyytyväisyys, mutta myös kustannustehokkuus. Jälkimmäisen tavoitteen kannalta on ymmärrettävää, ettei johtajavirkoja haluttu lisätä, vaan pikemminkin päinvastoin. Hallitukselle 27.4.2010 esitetty T-Pro-hankkeen kustannushyötylaskelma edellyttäisi ainakin kahden prosentin kustannusten vähenemää nykysuoritevolyyymilla, tai kaksi prosenttia enemmän suoritteita nykyresursseilla.

Jatkamme valmistelua tavoitteenamme saada henkilöstösuunnittelulle oleellisista johtajista päätös hallituksessa 9.11.2010. Hallituksen viime kokouksessaan tekemä linjaus edellyttää nykyisten johtajiemme tehtävien uudelleen määrittelyä tarkemmin, kuin aluksi ajattelimme.

Hoitotyön johtamismalli ja johtajat on käytävä myös tässä vaiheessa läpi. Aikataulusta emme enää voi joustaa paljoakaan. Kyse on kuitenkin pitkälle asioista, jotka joka tapauksessa pitää tehdä – ennemmin tai myöhemmin.

O-P Lehtonen
sairaanhoitopiiriin johtaja

Intrasta Santra

Esa Halsinaho

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin uuden intranetin nimeksi tulee Santra. Syyskuussa intranetissa julistetussa nimikilpailussa annettiin 142 vastausta, joissa oli 138 nimiehdotusta. Kaksi henkilöä ehdotti Santraa, jonka sh-piiriin johtaja **Olli-Pekka Lehtonen** päätti valita nimeksi viestintäyksikön kolmihenken raadin ehdotuksesta.

Santraa ehdottivat suunnittelija **Päivi Salonen** hallintokeskuksesta ja toimistosihteri **Oona Laato** TYKSiin Vakka-Suomen sairaalasta. Molemmat saivat palkinnoksi 10 elokuvalippua.

Lisäksi viestintäyksikkö arpoi kymmenen leffalipun paketit kolmelle vastanneelle. Arpa suosi seuraavia henkilöitä: sairaanhoitaja **Elina Huuskonen** (kirurgian vuodeosasto 216), osastonsihteri **Pirjo-Riitta Salminen** (neurokirurgian osasto 210) ja sairaanhoitaja **Soile Saarento** (päiväkirurgian osasto 284).

Nimikilpailussa pyydettiin ehdottamaan intralle lyhyttä, napakkaa nimeä, joka sopii varsinaissuomalaiseen suuhun ja taipuu helposti suomen eri sijamuotoihin.

Santraa ehdottaneet henkilöt perustelivat ehdotusta seuraavasti:

– ”Santra = Sairaalan/Sairaanhoitopiiriin Intra tai niin kuin ennen vanhaan Sentraali Santra, jolla oli kaikki tieto ’kylän’ tapahtumista,

vähän niin kuin Intrassa nykyään.”

– ”Santra nimi juontuu suoraan Sentraali Santrasta, joka on ollut jo muinaisina aikoina tiedonvälityksen peruspilari. Santra taipuu mukavasti Santraan, Santrasta, jne. ja on lähellä myös alkuperäistä intraa. Intra(net) - Santra(net).”

Viestintäyksikkö piti yksimielisesti Santraa selvästi parhaana ehdotuksena. Se sopii hyvin suuhun, taipuu suomen kielen sijoihin helposti, on lyhyt, on sympaattinen ja siinä on luonteva ”sanana selitys”.

Tämä uutinen nimiehdotuksineen on julkaistu myös intranetissa, ks. Tiedotus / Henkilöstötiedotteet / Sairaanhoitopiiri.

TEEMA: OPETUS/KOULUTUS

Kuvat: Matti Hyypä

Päivi Nygren kertoo kehittämistoimenpiteiden koskevan koko henkilöstöä seuraavan viiden vuoden aikana.

Osaamisen kehittäminen koskee jatkossa kaikkia

TYKSin erityisvastuualueen opetus- ja koulutuspolitiikka hyväksyttiin viime keväänä. Jo tässä vaiheessa on selvää, että sen edellyttämät käytännön toimenpiteet koskevat vuoden 2015 loppuun mennessä jokaista sairaanhoitopiirin työntekijää.

Matti Hyypä

Konkreettiset toimenpiteet määrittelyssä

Opetus- ja koulutuspolitiikan toimeenpanemiseksi käytännön tasolla valmistuu tämän syksyn aikana Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Osaamisen kehittämissuunnitelma vuosille 2010-2015, kertoo VSSH:n hallintoylihoitaja Päivi Nygren.

– Kehittämissuunnitelmassa määritellään konkreettiset toimenpiteet, vastuutahot ja aikataulut politiikan kaikkien sisältöjen osalta ottaen huomioon eri ammattiryhmien erityispiirteet.

Monien toimenpiteiden joukossa voidaan uusina asioina tuoda esille muun muassa sähköinen verkko-oppimisympäristö täydennyskoulutuksen toteuttamisen menetelmänä. Keinovalikoimaan kuuluvat myös osaamiskartoitusten laadinta ja urakehitysmalli henkilöstön suunnitelmallisen kehittämisen tukena.

– Opetus- ja koulutuspolitiikka vahvistaa osaltaan henkilöstön keskeistä roolia sairaanhoitopiirin toiminnan tuloksen tekijänä sekä potilasasiakkaiden että kuntaomistajien näkökulmasta. Samalla politiikka tuo esille ne moninaiset tehtävät ja toimenpiteet, joista työnantajan tulee huolehtia vastatessaan osaamisen johtamisesta ja varmistessaan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen menetelmien ja käytäntöjen toimivuuden.

– Käytännön toimenpiteet on jaoteltu lääkäreitä, hoitohenkilöstöä, muuta akateemista henkilöstöä ja tukihenkilöstöä koskeviksi. Siten kehittämistoimenpiteet koskevat koko henkilöstöä seuraavan viiden vuoden aikana.

Kehittämissuunnitelma rakentuu

– Kehittämissuunnitelmassa on tällä hetkellä eriteltynä 113 erilaista käytännön toimenpidettä, kertoo koulutussuunnittelija Sirpa Saarni.

– Osa suunnitelmaan kirjatuihin toimenpiteistä on jo lähtenyt liikkeelle. Olemme esimerkiksi aloittaneet konkreettisen työn lääkehoito-osaamisen kehittämiseksi ja varmistamiseksi. Opetus annetaan lääketieteellisen tiedekun-

nan verkko-opetuksen kanssa yhteistyössä hankkimallamme Moodle-oppimisympäristöllä verkossa. Tavoitteena on, että koko potilashoitoon osallistuva henkilöstö suorittaa lääkehoidon uuden täydennyskoulutuksen vuoden 2013 loppuun mennessä.

– Mielestäni osaamisen kehittäminen on investointi tulevaisuuteen. Onnistuessamme osaamisen kehittäminen lisää työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Samalla saamme kaikkien osaamisen näkyväksi ja tehokkaaseen käyttöön.

Sirpa Saarni esittelee tulevaisuuden investointina pitämäänsä koulutuspolitiikkaa toimistosuhteeri Anita Laukkoselle.

Laitoshuoltajia oppisopimuskoulutuksella

Huoli työvoiman riittävydestä näkyy myös laitoshuollossa. Nopeaa parannusta ei ole näkyvässä, sillä alalla ei ole ollenkaan nuorisostaan koulutusta. Laitoshuoltajia koulutetaan kyllä aikuiskoulutuksessa, mutta määrät eivät ole riittäviä.

Matti Hyypä

Jotain oli tehtävä

Sairaanhoitopiirin laitoshuoltopäällikkö **Maija-Liisa Simula** kertoo tilanteen alkaneen näyttää uhkaavalta, varsinkin kun koko T-sairaala otetaan pian käyttöön.

– Laitoshuollon hallinnossa on lisäksi 11 työnjohtajaa, kaksi suunnittelijaa ja yksi toimistosihiteeri. Vakansseja on laitoshuollossa koko piirin alueella 460, joista Kantasairaалassa 290. Ongelmana on nuorisostaan koulutuksen puuttumisen lisäksi henkilöstömme ikäpainotteisuus – noin 75 prosenttia on yli 45-vuotiaita ja lähes 60 prosenttia yli 50-vuotiaita. Melkoinen eläköityminen on siten pakostakin edessä.

– Nämä lähtökohdat mielessämme päätimme kokeilla laitoshuoltajien kouluttamista kahden vuoden oppisopimuskaudella siten, että he ovat alusta asti sairaanhoitopiirin palkkalistoilla. Teimme yhteistyössä aikuiskoulutuskeskuksen kanssa sairaalapainotteisen opintokokonaisuuden, johon kuuluu 80 prosenttia käytännön työtä ja 20 prosenttia teoriaa.

– Saimme koulutukseen yhteensä 133 hakemusta, ikähaarukka oli 21-60 vuotta. Valitsimme viime kuun 20. päivä alkaneeseen koulutukseen 15 henkilöä.

Innokkaita opiskelijoita

Päivi Rantanen kertoo olevansa koulutettavien ikäpresidentti.

– Minulla on työuraa takana 25 vuotta, joista viimeisimmät 17 vuotta olin suurkeittiöissä henkilöstöravintolassa. Kun se lopetettiin, jäin työttömäksi. Luin hakuilmoituksen lehdestä ja päätin siltä istumalta hakea koulutukseen. Sen verran minulla on kokemusta sairaalamaailmasta, että olin 20-vuotiaana sairaala-apulaisena jonkin aikaa. Kaikki on sujunut tähän mennessä mukavasti ja minut on otettu hyvin vastaan.

Sari Koskinen on koulutettavista toiseksi nuorin. Hänellä on jo aikaisempaa kokemusta laitoshuoltajan töistä.

– Olen tehnyt sijaisuuksia vuoden verran. Kokemukset olivat sen verran mukavia, että koulutukseen hakeminen tuli ihan luonnostaan. Olen ajatellut pyrkiä myös eteenpäin laitoshuoltajan

ammattitutkinnon suorittuani. Tavoitteenani on päästä jonain päivänä työnjohtajaksi.

Päivi ja Sari tuntevat jo ihan aiheellista ammattiyhdyttämistä.

– Monasti kuulee sanottavan, että ”aina sitä siivoamaan pääsee”. Todellisuudessa laitoshuoltajan työhön kuuluu paljon muutakin kuin siivoamista. Eikä se siivoaminenkaan niin vain käy. Teoriaakin täytyy tuntea ja esimerkiksi puhdistilojen siivoukset edellyttävät melkoista ammattitaitoa.

Laaja tehtäväkenttä

Maija-Liisa Simula on jo tässä vaiheessa tyytyväinen oppilaisiin.

– Koko ryhmä on suhtautunut innostuneesti opintoihinsa, jotka todella sisältävät muutakin kuin siivoamista. Teoriapuolella oppilaiden opiskelukokonaisuuksia ovat esimerkiksi: siivousmenetelmät ja –välineet, suojausmenetelmät, asiakaspalvelu ja laadun hallinta, ateriapalvelut, ympäristönsuojelu ja erityiskohdeiden siivouspalvelut (puhdistilasiivous, leikkaussali-siivous).

Koulutuksesta palkkaa

– Oppisopimuskoulutettavat saavat työstään palkkaa, muistuttaa Maija-Liisa Simula.

– He ovat koko ajan töissä eri tehtävissä, lukuun ottamatta teoriajaksoja. Siten he tottuvat alusta pitäen työkiertoon. Vuodesta 2015 eteenpäin jokaisen on hallittava koko työkokonaisuus. Opiskelijoille maksetaan työkajoista 1. tason palkka (3. taso on korkein). Ensimmäiseltä neljältä kuukaudesta palkkaa maksetaan viisi prosenttia vähemmän, jos opiskelijalla ei ole yhtään siivousalan kokemusta. Kaikille maksetaan vuorotyölisät ja lomat kertyvät normaalilla tavalla. Teoriajaksot ovat palkattomia, mutta niistä opiskelijat saavat opintososiaalista tukea.

– Oppilait arvioidaan neljän kuukauden välein ja he antavat näytöt jokaisen keskeisen tehtäväkokonaisuuden hallinnasta. Jokaiselle oppisopimusjakson kunnialla suorittaneelle on luvassa töitä myös jatkossa.

Maija-Liisa Simula on tyytyväinen oppilaisiinsa, ja Päivi Rantanen ja Sari Koskinen puolestaan koulutukseensa ja työhönsä. Näyttää siltä, että ainakin yksi pätevä keino laitoshuoltajapulan torjumiseksi on löydetty.

Opiskelija-ohjauksesta opetusvastuupalkkio

Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden ohjauksen järjestämisestä sovitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja oppilaitoksen välisellä koulutusopimuksella, jossa määritellään opetuksesta maksettava korvaus eli ns. opetusvastuupalkkio.

Sairaanhoitopiirillä on koulutusopimus 53 sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen kanssa koulutukseen liittyvästä opiskelijoiden työssäoppimisesta, ammattiosaamisen näytöistä ja näyttötutkinnoista. Koulutusopimus perustuu ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ja ammattikorkeakoulutuksesta annettuun lakiin. Sairaanhoitopiirin toistaiseksi voimassa olevat koulutusopimukset hinnoitteluliitteineen on päivitetty vuonna 2009. Oppilaitoksia laskutetaan erillisen ohjeen mukaisesti jokaisesta koulutusopimukseen perustuvasta ja suunnitelman mukaisesta opiskelupäivästä.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tavoitteena on kehittyä jatkuvasti oppimisympäristönä ja opiskelijaohjauksen antajana, jolloin pystymme tukemaan mahdollisimman hyvin opiskelijoita saavuttamaan sosiaali- ja terveysalan nykyiset ja tulevat ammattitaitovaatimukset. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden ohjauksesta maksettavan koulutusopimuksen mukainen korvaus eli opetusvastuupalkkio käytetään henkilökunnan ammattitaidon ja opetuksellisten valmiuksien ylläpitämiseen erillisen ohjeistuksen mukaan.

Päivi Nygren
hallintoylihoitaja

Luennoista palkkio

Aivan jokaisen tiedossa ei liene, että kaikki Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin henkilöstöön kuuluvat saavat luentopalkkion luennoidessaan sairaanhoitopiirin alueelliseen koulutukseen sisältyvässä koulutustilaisuudessa. Peruspalkkio on 70 euroa/oppitunti. Palkkion saamiseksi luennoitsijan ei tarvitse tehdä mitään, vaan maksatus hoituu henkilöstötoimiston kautta automaattisesti.

KORSUORKESTERIN 20V JUHLAKONSERTTI
Turun Konserttitalossa 30.10.2010 klo 19.00
liput (50kpl) 13,50 A-kanttiinista viikolla 42
TYKS Henkilökuntaneuvosto

Maija-Liisa Simula on tyytyväinen oppilaisiinsa. Päivi Rantanen ja Sari Koskinen puolestaan koulutukseensa ja työhönsä.

TEEMA: OPETUS/KOULUTUS

Opetuskoordinaattori Tiina Tarr antaa osastoille kiitosta laadukkaasta opiskelijaohjauksesta.

Kuva: Markku Näveri

Opiskelijaohjausta koordinoimassa

Markku Näveri

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri tarjoaa sosiaali- ja terveysalan koulutusta järjestävien oppilaitosten opiskelijoille ohjattua harjoittelua sekä työssä oppimista. Jotta harjoittelu sujuisi kokonaisuudessaan kaikin puolin laadukkaasti, tarvitaan toiminnan tehokasta koordinaatiota.

Tästä huolehtii opetuskoordinaattori **Tiina Tarr**.

Opetuskoordinaattorina Tiina aloitti vuonna 2008, sanonsa mukaan puhtaalta pöydältä. Tästä oli se hyöty, että työn sisältöön ja tekemisen tapaan saattoi aika paljon itse vaikuttaa.

taitovaatimukset.

Lisäksi Tiina on rakentanut toimivat yhteistyöverkostot niin oppilaitoksiin kuin sairaaloihinkin. Jälkimmäisissä osastonhoitajiin ja osastojen opiskelijavastaaviin eli ns. avainsairaanhoitajiin.

Konkreettista kehittämistä

Pohjatyon valmistuttua Tiina pääsee konkreettisemmin kehittämään opiskelijaohjausta. Jo ensi vuonna tavoitteena on rakentaa VSSHP:n yleisperhdytys kaikille opiskelijoille

– Pohjatyo on nyt tehty ja työkalut luotu: sähköinen harjoittelupaikkavarauksjärjestelmä Jobstep-sote on käytössä koko sairaanhoitopiirissä, osastot ovat laatineet hienot oppimisympäristökuvaukset, koulutusopimukset on päivitetty ja laskutus-käytäntöjä yhtenäistetty. Lisäksi sh-piirissä kehitetään systemaattisesti opiskelijapalautetta, koska haluamme jatkuvasti kehittyä oppimisympäristönä ja opiskelijaohjauksen antajana. Näin pystymme tukemaan mahdollisimman hyvin opiskelijoita saavuttamaan sosiaali- ja terveysalan nykyiset ja tulevat vaatimat ammatti-

Moodle-verkko-oppimisympäristöä hyödyntäen.

– Yhtenä tavoitteena, toivottavasti toteutuvana, on ”opiskelijan olohuone”, paikka, jossa opiskelijat voivat jakaa kokemuksiaan, kysellä neuvoja ja kuulla valmistuvien vinkkejä. Tämä toteutettaisiin yhdessä klinikkaopettajien kanssa. Esite meillä jo on, sopiva tila vain puuttuu.

Opiskelijaohjaajien systemaattinen koulutus on jo vakiintunut esim. Taitava ohjaaja -koulutuksen muodossa. Monet opiskelijaohjaajista ovat hankkineet tietoja ja taitoja AMK:n tai ammatillisten oppilaitosten ohjaajakoulutuksissa.

Opetuskoordinaattori valvoo oppimisympäristöjen ja ohjauksen laatua. Lisäksi hänen on vuoden mittaan yhteistyössä yksiköiden kanssa mahdollistettava harjoittelupaikka noin 2000:lle terveysalan opiskelijalle. Varsinkin kirurgisen hoitotyön paikoista on aina pulaa. Vaikka käytössä on Jobstep, tulee myös suoria yhteydenottoja runsaasti, ja harjoittelupaikkaa kysellään monilta aloilta.

– Viime aikoina mm. LVI-alalta ja musiikkiterapiasta.

Yhteistyöllä se sujuu

Tiina on työllään kehittänyt toimintatapoja ja selkeyttänyt terveysalan koulutustoiminnan käytäntöjä ja helpottanut esimiesten ja yksiköiden työmäärää esim. koordinoimalla opiskelijasijoitukset.

Työssään Tiinan on tunnettava kenttä. Se vaatii osastokäyntejä, sähköposteja ja puhelinsoittoja.

– Yhteydenpitoa ja yhteistyötä. Talo on tunnettava ja saatava näkyvyyttä sille laadukkaalle työlle, jota henkilökunta tekee opiskelijoiden kanssa, Tiina tiivistää. Erityiskiitoksen hän kohdistaa aluesairaaloille näiden yhteistyöstä ja hyvästä yhdyshenkilöverkostosta.

Työtään Tiina pitää mielekkäänä, ja varsinkin opiskelijapalautteista yksiköiden saama kiitos lämmittää. Lisäksi kansallinen oppimisympäristöjen ja opiskelijaohjauksen laadun vertailu osoittaa, että VSSHP pärjää opiskelijaohjauksessa mainiosti.

– Tätä on kiva tehdä: asia on yhteinen, ja hyvä opiskelijaohjaus tukee opiskelijan ammatillista kasvua, ammatillisen pätevyuden saavuttamista sekä sitouttaa opiskelijat organisaatioomme.

Kättilöopiskelijat nopsasti tositoimeen

Markku Näveri

Kättilöopiskelijat tulevat TYKSin naistenklinikan synnytysosasto 360:lle harjoitteluun viimeisenä opiskeluvuotenaan. Tästä puhutaan ns. EU-vuotena, koska EU-säädösten mukaan kättilöksi valmistuvien on mm. oltava mukana vähintään 40 synnytyksessä. Vuoden aikana osastolla harjoittelee noin 20 opiskelijaa, välillä kymmenenkin kerrallaan. Ohjattua harjoittelua on vuoden aikana yhdestä kolmeen kertaan jaksojen pituuden vaihdeltaessa parista viikosta yli kymmeneen.

Synnytysosaston opiskelijavastaavina eli avainkättilöinä toimivat **Päivi Hellman-Nurmi**, **Mia Jansén** ja **Outi Kynnäräinen**. He ovat kehittäneet osaston opiskelijaohjausta mm. lähiohjaajakäytännön ja perehdytyslistan avulla. Avainkättilöt ovat suorittaneet Taitava ohjaaja -koulutuksen ja koulututtavat muutoinkin jatkuvasti. Klinikkaopettajan kanssa he kokoontuvat säännöllisesti.

– Meille tullessaan opiskelijat ovat jo olleet useammassakin ohjatussa harjoittelussa, joten heille ei enää tarvitse opettaa kaikkea a:sta ö:hön, Päivi mainitsee.

Tulokkaille pidetään ensimmäisenä päivänä alkupehdytys, jonka aikana heidät tutustutetaan osastoon ja sen toimintaan. Tästä huolehtivat joko avainkättilöt tai apulaisosastonhoitaja **Soili Hautaniemi**.

Kaikki ohjaavat

Outi kertoo kullekin opiskelijalle nimettävän kaksi omaa lähiohjaajaa, joiden kanssa he perehtyvät tarkemmin

synnytyksen hoitoon. Näiden kanssa opiskelija harjoittelee tiiviisti ensimmäiset pari viikkoa. Sen jälkeen heidän on tarkoitus olla muidenkin kättilöiden ohjattavana. Osaston kaikki kättilöt toimivat ohjaajina.

– On eduksi, että opiskelijat tutustuvat erilaisiin työskentelytapoihin. Oma lähiohjaaja on kuitenkin aina taustalla ja tietoinen, missä mennään.

Harjoittelu ja ohjaus sujuvat ennakkoon laaditun perehdytyslistan sekä ammattikorkeakoulun asettamien kriteerien mukaan. Perehdytyslistasta avainkättilöt pitävät työn kannalta varsin oleellisena.

Kättilö vastaa

Päivin mukaan opiskelijat pääsevät aika nopeasti mukaan synnytyksiin, ja synnyttäjät suhtautuvat heidän läsnäolonsa valtaosin myönteisesti.

– Sitä paitsi synnyttäjällekin on tärkeää, että opiskelija voi olla mahdollisimman paljon läsnä synnytyksen eri vaiheissa. Se luo läheisyyttä ja turvallisuutta.

Synnytyksessä avustamaankin opiskelijat pääsevät hetimiten, joskin kättilön kätet ovat aina päällimmäisinä ja kättilö vastaa kaiken sujumisesta. Jos ompelua tarvitaan, sen harjoittelu voi hoitaa, mutta kättilö antaa ompeluun koordinaatit.

Vas: avainkättilöt Päivi Hellman-Nurmi ja Outi Kynnäräinen sekä kättilöopiskelija Kirsi Kovanen, jolla sylissään parituntinen tyttövauva. Päivin sylissä on niin ikään parituntinen Malick-pojanvesseli, jonka onnellinen äiti on röntgenhoitaja Hanna Jalo-Jum osastolta 946.

– Tavoite on, että opiskelijat osallistuvat hoitoon ja kehittävät käden taitojaan mahdollisimman varhain sekä kehittyvät koko ajan itsenäisemmiksi, Outi määrittelee. Opiskelijoihin suhtaudutaan tasavertaisesti ja heitä rohkaistaan tarttumaan toimeen.

Muilla osastoilla jo aiemmin toimivaksi todettu lähiohjaajajärjestelmä otettiin synnytysosastolla käyttöön viime vuoden keväällä. Tämä helpottaa erityisesti opiskelija-arviointia. Se tapahtuu lähiohjaajan/-ohjaajien antamana väli- ja loppuarviointina. Lisäksi opiskelijat ja ohjaajat kirjaavat jokaisen synnytyksen jälkeen kommenttinsa ”reissuviikkoon”. Opiskelijat ovatkin ilmaisseet tyytyväisyytensä osaston ohjaukseen: he tuntevat olonsa turvalliseksi ja saavat aina tarvittaessa tukea.

Kuva: Markku Näveri

Opetushoitaja – opiskelijoiden äitihahmo

Markku Näveri

Turun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa opetushoitajan tehtäviä hoitaa kokopäiväisesti 10 opetushoitajaa, lähinnä isoissa oppiaineissa. Laboratorio- lääketieteen opetushoitajan osa-aikaisia tehtäviä on vuoden 2005 alusta hoitanut laboratoriohoitaja **Pipsa Allén**.

Pipsa kiinnostui heti, kun tehtävä tuli avoimeksi. Hän on aina pitänyt opettamisesta, ja vuodesta 1982 alkanut pitkä kokemus laboratoriohoitajana antoi paitsi perspektiiviä myös tukevan pohjan työlle. Vahvuus on myös VSSH:n ja terveydenhuoltojärjestelmän tuntemus. Samoin Pipsa tun-

tee ihmiset ja tietää, kenen puoleen voi tarvittaessa kääntyä. Opetushoitajan työn lisäksi hän on mukana osa-aikaisesti Tykslabin tutkimusprojekteissa.

Mukana alusta loppuun

Pipsa on mukana opetusprosessissa alusta loppuun. Laboratorio- lääketieteen opetus annetaan kolmannen vuoden syyslukukaudella. Lukukausikokouksessa helmikuussa sovitaan kurssin rakenne, ajankohdat ja ryhmäkoot yhdessä saman lukukauden oppiaineiden edustajien kanssa. Mukana ovat opetushoitajien lisäksi professorit, kliiniset opettajat sekä opiskelijoiden edustajat. Viimeinen silaus lukujärjestykseen hoidetaan yhdessä lukukauden koordinoivan opetushoitajan ja sisätautien opetushoitajan kanssa juhannukseen mennessä.

Kurssikoko on nykyään noin 120 opiskelijaa. Kun vielä taannoin muunto- koulutuksen aikaan opiskelijoita oli noin 150, oli riittävien tilojen löytämisessä täysi työ. Myös ryhmien koko on ollut kasvamaan päin, mikä hiukan huolestuttaa opetushoitajaa. Erilaisia ryhmätöitä ja opetusseminaareja on paljon, ja opetus perustuu paljolti niihin. Opiskelijoilta saatu hyvä palaute tukee ryhmämuotoisen opetuksen antamista.

Opetushoitaja Pipsa Allén vaihtoi laboratorio- hoitajan työt vuonna 2005 opetushoitajan tehtäviin, eikä ole katunut.

Tänä syyslukukautena opiskelu alkoi jo 9. elokuuta, mikä on opetushoitajan mukaan vedetty ääri rajoille. Näytteenoton käytännön harjoittelu alkaa heti, vaikka sairaalassa on vielä lomakausi, Pipsa kiittääkin laboratorion osastojen henkilökuntaa venymisestä ja hyvästä ohjauksesta kiireen keskellä.

Tenttejä ja opetusta

Tenttijärjestelyt, tenttien valvonta ja tulosten kirjaaminen opintorekisteriin ovat näkyvä osa opetushoitajan työtä. Hänen kauttaan kulkee myös palautteiden kerääminen ja evaluointi. Arkipäivä ovat opetusvälineiden ja -laitteiden hankinta ja kunnossapito. Paperityötä on paljon, määrära- hahakemuksista palkkioiden maksatukseen. Sähköpostiliikenne on myös vilkasta.

Kaikilla opetushoitajilla ei ole opetusvelvollisuutta, mutta Allénin Pipsa opettaa laskimoverinäytteenottoa, ihopistoksia ja vieritestejä.

– Käytännön taidot ja laboratorioalan tuntemus pitää hallita. Sen vuoksi käyn silloin tällöin verestämässä taitojani.

Ajan hermolla on pysyttävä ja opittava jatkuvasti kehittyvältä alalta uutta, siksi Pipsa on kiinteästi yhteydessä laboratorioon hyödyntäen mm. sen koulutuksia.

Nuorten parissa viihtyy

Työssään Pipsa peräänkuuluttaa opiskelijoiden tasapuolista ja tasa-arvoista kohtelua eikä empatiakaan ole pahitteeksi. Opiskelijat osaavatkin arvostaa opetushoitajaa: tämä on heille äitihahmo, joka auttaa, neuvoa ja tukee sekä luo puitteet koko opiskeluketjulle.

Opetushoitajan työssä on paljon aikatauluja, ja työ vaatii joustavuutta. Se kuitenkin sopii Allénin Pipsalle, sillä työnteon sisältöön ja toimintatapoihin voi silti itse vaikuttaa.

Nuorten kanssa työskentely viehättää Pipsaa. Häntä ilahduttaa nähdä, miten he omaksuvat uutta tietoa ja tulevat kiittämään ohjauksesta. Ja kuten todettu, hän pitää opettamisesta ja ohjauksesta – jopa kotioloissakin.

Kuva: Markku Näveri

Lääkehoidon opiskelu verkossa

Matti Hyypä

VSSH:n tavoitteena on, että koko potilashoitoon osallistuva henkilökunta suorittaa lääkehoidon uuden täydennyskoulutuksen vuoden 2013 loppuun mennessä. Siitä eteenpäin koulutusta päivitetään systemaattisesti lääkehoitopaohjeistuksen määrittelemien väliajoin.

Moodle-alusta jo toiminnassa

Koulutuksessa käytetään verkossa olevaa Moodle-oppimisalustaa. Se on verkossa jo toiminnassa. Samoin LOVE-kurssi (Lääkehoidon osaaminen verkossa) on jo alustalla, mutta ”suurelle yleisölle” kurssi avataan näillä näkymin tämän kuun lopussa tai ensi kuun aikana, kun kaikki yksityiskohdat ja tekninen toimivuus on varmistettu.

Lääkehoidon koulutusprosessissa on seitsemän osatavoitetta. Keinot tavoitteiden savuttamiseksi on määritelty tarkkaan samoin kuin kunkin osatavoitteen toimeenpanosta vastaavat henkilöt.

Potilasturvallisuuden ydinasia

Osastonhoitaja **Aila Ruuth-Setälä** Salon aluesairaalan sisätautien yksiköstä on ollut LOVEa testanneessa työryhmässä mukana. Hänen mielestään koulutus on tärkeää erityisesti potilasturvallisuuden takia.

– Olen vetänyt aikaisemmin lääkehoitosuunnitelman laatimista Salon aluesairaalassa. Se saatiin valmiiksi 2008. Nyt alkava täydennyskoulutus on tärkeää lääkehoidon tietojen päivitystä. Tiedän, että mm. Loimaan aluesairaalassa on jo aiemmin järjestetty lääkehoitokoulutusta, myös sairaanhoitopiirin alueellisessa kou-

lutuksessa on ollut turvallisen lääkehoidon luentoja.

– Lääkehoidon täydennyskoulutuksella pystytään varmistamaan, että koko potilashoitoon osallistuvalla henkilökunnalla on sama hyvä lääkehoidon osaamisen taso. Se on potilasturvallisuuden ydinasioita. Samalla potilaiden luottamus lääkehoito-osaamiseen kasvaa. Se lisää potilaiden turvallisuuden tunnetta, joka on tärkeää potilaslähtöisessä toiminnassa.

Koulutuspäivä ja testit

– Olemme suunnitelleet yhtä koulutuspäivää jokaiselle oppimisalustan käytön ja sisällön opetteluun. LOVE-kurssin kokeilutyöryhmässä asioita ei ole pidetty ylivoimaisen vaikeana oppia. Koulutusprosessiin kuuluvat testit järjestetään työvuorojen mukaan. Testi voi myös olla yksi yhteisen koulutuspäivän osa.

– Täydennyskoulutus lisää osaamisen lisäksi myös henkilöstön omaa varmuutta ammattitaidostaan. Kun henkilöstö voi luottaa omaan osaamiseensa, se haluaa ja kykenee vastaamaan potilaiden kysymyksiin ajantasaisilla tiedoilla. Testit voivat tosin olla joillekin asenteellinen kynnyks, ja joillekin jopa vaikeita päästä läpi. Jotkuthan meistä menevät testitilanteissa lukkoon,

vaikka normaalitilanteessa asiat hallitaankin. Näissä tilanteissa esimiesten ohjauksella ja tuella kuitenkin varmaan selvitään.

Kaikki pystyvät suorittamaan

– Olen silti varma, että kaikki pystyvät lääkehoidon osaamisen varmentamisen (ns. lääketestit) suorittamaan. LOVE-kurssi tukee oppimista tehokkaasti. Kurssin ohjeistus ja opastus ovat hyviä. Kurssi auttaa ymmärtämään asiat ja tukee myös omaksutun muistamista. Hieno ominaisuus on myös se, että asioita voi tarvittaessa käydä kertaamassa verkossa milloin vain. Lisäksi kurssiohjelma päivitetään kerran vuodessa. Se takaa ajantasaisen tiedon hankintamahdollisuudet jatkossakin, muistuttaa Aila Ruuth-Setälä.

Kuva: Matti Hyypä

Hyvä lääkehoito on Aila Ruuth-Setälän mielestä potilasturvallisuuden ydinasioita.

Masennus on varsin yleinen sairaus, sillä Terveys 2000 -tutkimuksen mukaan noin 5 % suomalaisista kärsii siitä joka vuosi. Masennus tuottaa murhetta ja ongelmia sitä sairastavalle, mutta siitä koituu myös kansanterveydellisiä ja -taloudellisia ongelmia. Psykiatrian tulosalueen osastonylilääkäri **Tero Taiminen** kertoo tutkimuksesta, jonka mukaan masennus ei ole maassamme viime vuosina oleellisesti lisääntynyt, mutta sen takia työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä on kasvanut kymmenkertaiseksi vuoden 1983 jälkeen.

Markku Näveri

Psykiatrian tulosalueella käydäänkin masennuksen hoitoon uusin asein. Perinteisten sähkö- ja lääkehoitojen rinnalle on tullut aivokuoren magneettistimulointi. Hoito tapahtuu navigoivalla transkraniaalisella magneettistimulaatiolaitteella (rTMS). Psykiatrisessa hoidossa kyseessä on maamme ensimmäinen navigoiva laite.

Navigointi merkitsee, että potilaan koko päästä otetaan MRI-kuva, esim. korvat ovat navigointipisteitä, ja tiedot syötetään rTMS-laitteeseen. Sen jälkeen kone hakee paikat, joihin magneettistimulaatiota annetaan, ja paikannettuaan ne se myös muistaa ne sarjahoitoa varten.

– Potilaan pään päälle asetetaan kela, johon johdetaan sähkövirtaa ja syntyvän magneettikentän avulla aktivoidaan aivosoluja, Taiminen selvittää. Itse rTMS-laitteen toimintaperiaatetta hän kuvaa hieman samantyyppiseksi kuin ladattavan sähköhammasharjan.

Ns. yksittäispulssi-TMS:ää on käytetty jo noin 20 vuotta esim. neurologisissa diagnostiikassa, mutta psykiatrian tuliterä laite on sarjastimulaatiolaitte, joka on kehitetty hoidolliseen käyttöön, joskin se soveltuu myös tutkimukseen. Tästä myös r-laitteen ja hoitomuodon nimen eteen.

Sähköhoitoa kevyempi

Osastonylilääkäri Taiminen kertoo rTMS-hoidon sijoittuvan teholtaan lääkehoitojen ja perinteisen sähköhoidon väliin. Se on sähköhoitoa kevyempi, ei vaadi nukutusta eikä siitä aiheudu

Mitalimelajat

Dragon-melonta Auran alloilla on yrityksille ja yhteisöille tarkoitettu hyväntekeväisyystapahtuma. Puolet osallistumismaksuista lahjoitettiin tänä vuonna Lounais-Suomen Syöpäyhdistykselle sekä TYKSin lastenklinalle. Loput käytetään Turun alueen melonnan edistämiseksi.

Kisa käytiin 24.–25. elokuuta, ja mukana oli kolmatta kertaa Medbitin ja Fujitsun yhteisjoukkue nimeltään Yhteistyön alloilla (kanoottikunta etualalla). Taidot ovat vuosien mittaan karttuneet ja haus kehittynyt, sillä joukkue venyi finaaliin hienosti hopealle. Kuva: Liisa Ruuhimäki

Kuva: Markku Näveri

Osastonylilääkäri Tero Taiminen ja upouusi transkraniaalinen magneettistimulaatiolaitte.

Magneettia masennukseen

sähköhoidoista joskus seuraavia ohimeneviä muistihäiriöitä.

– Potilaan kanssa voidaan jutella hoidon aikana, vaikkakin kone pitää melkoista meteliä.

Potilas saa hoitoa kolmen viikon ajan jokaisena arkipäivänä eli 15 kerran jaksossa. Jos hoito tehoaa hyvin, kertoja harvennetaan. Tuoreimmat tutkimukset ovat Taimisen mukaan osoittaneet hoidon olevan tehokas. Hän kuitenkin muistuttaa, ettei rTMS korvaa sähköhoitoa, ja jälkimmäistä on aina hyvä miettiä varteenotettavana hoitona

Uusi hoitomuoto on erittäin hyvin siedetty, ja sillä on vähemmän sivuvaikutuksia kuin masennuksen lääkehoidolla. Masennuksen lisäksi sitä tullaan aluksi käyttämään kroonisten kuulohäiriöiden hoitoon.

Monenlaista käyttöä

rTMS-laitte tarjoaa erilaisia käyttömahdollisuuksia, jotka tarkentuvat tulevaisuudessa. Tero Taiminen ottaa esiin mm. vaikeiden ahdistuneisuushäiriöiden ja kivun hoidon. Myös muut erikoisalot voivat laitetta käyttää: tinnituksen hoito ja

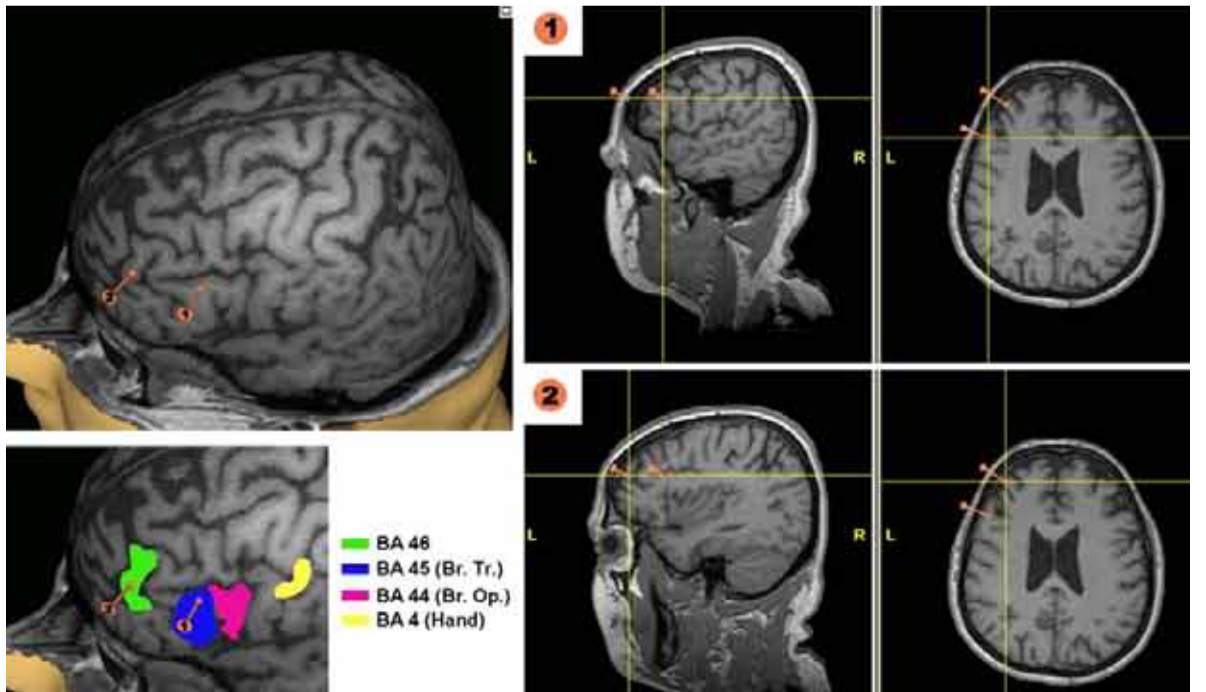
preoperatiivinen neurokirurginen selvittely esimerkkeinä.

Parhaillaan on menossa laitteen sisäänajo ja koulutus. Kun kaikki on valmista, lääkäri vastaa ensimmäisestä hoitokerrasta ja sairaanhoitaja lopuista 14:stä. Tätä varten koulutetaan viisi sairaanhoitajaa.

Vaikka rTMS-laitte on psykiatrian tulosalueen, se sijaitsee kliinisen neurofysiologian yksikön tiloissa. Yksikön henkilöstö auttaa käytännön harjoittelussa ja laitteen ylläpidossa. Etenkin sairaala-fyysikon tietämys on tarpeen.

Navigoiva laite on viisi kertaa kalliimpi kuin ei-navigoiva, mutta osastonylilääkäri Taiminen ei hintaa paljoksi: – Se on kotimainen, tekniikaltaan kehittynein, tarkka, käyttöturvallinen ja ennen kaikkea kustannustehokas. Laite muistaa edellisellä kerralla valitun hoitoprotokollan sekä stimulaatiopaikan. Kaikki eittämättömiä etuja.

– Kun 30–40 % masennuspotilaista ei hyödy lääkityksestä, psykoterapia ei sovellu kaikille tai sitä ei ole saatavilla, on potentiaalisia rTMS-hoidon käyttäjiä ja siitä hyötyjiä tuhansia, Tero Taiminen summaa.

Kohdealue masennuksen hoidossa (Lefaucheur ym. 2007)

- Siirtokuljetusten ruuhkahuiput ovat olleet ongelmana jo vuosikaudet. Isoa laivaa ei noin vain käännetä, mutta kylä se suotuisissa tuulissa pikkuhiljaa kääntyy, luottaa TYKSin kuljetuksista vastaava työnjohtaja Hannu Mäkinen.

Ruuhkahuiput rassaavat

Sairaaloiden väliset siirtokuljetukset sujuvat pääasiassa mallikkaasti, mutta iltapäivän ruuhkahuiput ovat ikuisuusongelma.

Juha Syrjä

Sairaaloiden välisiä potilaiden siirtokuljetuksia tekevät TYKSin toimeksiannosta HES Sairaankuljetus Oy, Med Group Oy ja TYKSin oma kolmen sairausauton yksikkö. Ylivoimaisesti suurimman osan kuljetuksista hoitaa HES Sairaankuljetus yhdeksällä ambulanssillaan.

HES Sairaankuljetus Oy:llä on pitkät perinteet yhteistyössä TYKSin kanssa. Sen edeltäjä Varsinais-Suomen Sairaankuljetus aloitti TYKSin kuljetustehtävät jo vuonna 1958. Viime vuodenvaihteessa Varsinais-Suomen Sairaankuljetus Oy sulautui monien muiden HES-konserniin kuuluneiden tytäryhtiöiden tavoin HES Sairaankuljetus Oy:öön.

Med Group on selvästi tuoreempi tapaus. Se aloitti TYKSin ja VSSHP:n kumppanina elokuussa 2008.

HES Sairaankuljetuksen **Jukka Rantala**, Med Groupin **Laura Purtsi** ja TYKSin kuljetuksista vastaava **Hannu Mäkinen** ovat kaikki yhtä mieltä siitä, että yhteistyö sujuu ja vuoropuhelu toimii, kunhan vain ne iänikuiset ruuhkahuiput saataisiin aisoihin!

Rohkeita ehdotuksia

- Siirtokuljetusten ruuhkahuippujen pienentäminen on iso kysymys. Ongelmahan on se, että lääkärikierros tehdään sairaaloissa aina aamulla, minkä jälkeen lääkäri toteaa, että potilas siirretään. Sitten osastolla aletaan valmistella siirtoa ja täyttää papereita. Ja kas kummaa, potilaita siirtyy 30 samaan aikaan ja kaikkien tietenkin pitäisi saada se auto just nyt, kuvailee tilannetta HES Sairaankuljetuksen Varsinais-Suomen aluepäällikkö Jukka Rantala.

- Ongelmasta on keskusteltu hyvässä hengessä TYKSin johdon kanssa. Olemme ehdottaneet, että voisiko joillakin osastoilla valmistella potilaan siirtoa jo edellisenä iltana, jolloin lääkäri voisi jo sanoa, että potilas siirtyy huomenna. Tilauspyyntö tulisi meille jo mahdollisesti edellisenä iltana, ja potilas olisi lähtövalmiina jo aamulla kello 9 eikä kello 14, jolloin lähtevät ne 30 muutakin.

- Olen myös ehdottanut, että kuljetuspyynnöt ohjautuisivatkin suoraan meille sen jälkeen kun TYKSin kuljetustoimiston puhelin sulkeutuu kello 15.30. Olenpa rohjennut ehdottaa sellaista, että jospa kaikki kiireettömät potilaskuljetukset kuuluisivat yhdelle toimijalle, vuoden verran aluepäällikkönä toiminut Rantala listaa konkreettisia

esityksiään.

- Olen halunnut näin uutena ihmisenä vähän räjäytellä perinteitä. Uusia ideoita on turvallista heittää, kun yritykselämme on niin pitkät ja hyvät perinteet yhteistyöstä TYKSin kanssa.

- Hyvää tahtoa kyllä riittää ongelmien ratkaisemiseen. Kysymys on lähinnä erilaisten järjestelmien sovittelusta ja teknisten ratkaisujen löytämisestä, Rantala jatkaa.

Tärkeintä on huolehtia tiedonkulusta

Samoilla linjoilla Rantalan kanssa on kollega Laura Purtsi Med Group Oy:stä. Purtsi toimi Med Groupin Varsinais-Suomen aluepäällikkönä elokuuhun asti. Sen jälkeen hän siirtyi yrityksen Etelä-Suomen aluepäälliköksi.

- Yhteistyömme VSSHP:n kanssa on vielä melko uutta. Alkuun otti oman aikansa löytää uomat ja toimintatavat. Aina jos on ollut joitakin epäkohtia tai epäselvyyksiä, ne on saatu hyvin selvitettyä. Mitä nopeammin asiat puhutaan, sitä nopeammin ne myös ratkeavat. Vuoropuhelu toimii oikein hyvin, Laura Purtsi kertoo.

- Iltapäivien ruuhkahuiput ovat toisinaan sellaisia, että volyyymi ei vain riitä siihen hetkeen. Silloin toivon omalta väeltä ja asiakkaaltakin kärsivällisyyttä ja pelisilmää. Pyrimme aina soittamaan osastolle etukäteen, jos kyyti myöhästyy. Olemme saaneet hyvää ymmärrystä ja osastoilta on todettu, että ei se mitään, kiva kun soititte.

- Tärkeintä on huolehtia tiedonkulusta. Joskus tosin osastoille ilmoittamamme tieto ei välttämättä tavoita kaikkia. Tiedonkulkua on aina varaa parantaa, puolin ja toisin, Purtsi sanoo.

Kaikki riippuu lääkäreistä

Sana "ruuhkahuippu" toistuu tiuhaan myös TYKSin kuljetuksista vastaavan työnjohtaja Hannu Mäkinen puheissa. Hänen mukaansa siirtokuljetukset sujuvat pääasiassa hyvin. Jos ongelmia ilmenee, ne harvemmin johtuvat ambulanssiyrityksistä.

- Ongelmat juontuvat lähinnä meidän järjestelmästämmme. Eli kun lääkärit siirtävät potilaan toiseen hoitolaitokseen, siirtoja yksinkertaisesti pakkautuu samalle kellonlyömälle turhan paljon, Mäkinen tiivistää.

Mitä sitten voitaisiin tehdä, jotta kuljetuksia saataisiin pa-

remmin porrastettua?

- Kaikilla maan viidellä yliopistollisella sairaalalla on sama ongelma. Yksinkertaistettuna voi sanoa, että kaikki riippuu lääkäreistä. Jos lääkärikunta lähtisi toiselle linjalle ja alkaisi valmistella siirtoja jo edellisenä iltana tai yöllä, ruuhkahuiput voisivat helpottaa. Sekin auttaisi, jos lääkärit päättäisivät siirroista niin, että voisimme lykätä osan siirroista seuraavaan aamuun.

- Nämä ovat vähän sellaisia ikuisuusongelmia, joista on puhuttu ne 20 vuotta, jotka minä olen ollut näissä töissä – ja varmasti sitä ennenkin. Mutta en minä turhautunut ole. Ymmärrän hyvin, ettei näin isoa laivaa noin vain käännetä.

- Pitkät siirrot sitovat auton pahimmillaan parikymmentä tunniksi. Jos pystyisimme nykyistä paremmin siirtämään kuljetuksia toinen toisillemme, säästäisimme paljon. Se auttaisi, jos saisimme kaikkiin yliopistosairaaloihin samanlaisen potilaskuljetusohjelman, jossa olisi sellainen ikkuna, josta näkisimme aina toistemme suunnitteilla olevat potilassiirrot. Eli kun turkulaiset suunnittelevat potilaan siirtämistä Ouluun, niin Helsingin-reissua kaavailevat oululaiset kollegamme voisivat ilmoittaa, että he voivat paluumatkalla tulla hakemaan potilaan Turusta, Hannu Mäkinen kertoo.

Siirtokuljetusten määrä kasvaa

Kysytäänpä vielä lopuksi, kuinka sujuvat sairaaloiden väliset siirtokuljetukset VSSHP:n huoltopalveluiden päällikön **Kari Kandelbergin** mielestä.

- Järjestelmä toimii hyvin ja on pystynyt mukautumaan siirtokuljetusten määrän kasvuun. Haasteena on se, että potilaat uloskirjataan iltapäivisin, jolloin syntyy ruuhkahuippu. Välillä on ongelmia myöhään edellispäivänä tilattujen kuljetusten kanssa, koska tilaus ei aina saavuta ambulanssiyritystä.

Viime vuonna potilaskuljetuksia kertyi tarkalleen 11 841, kun niitä esimerkiksi vuonna 2007 oli 10 098. Tänä vuonna kuljetusmäärät näyttävät ennusteen mukaan olevan suunnilleen viime vuoden tasolla. Nousun väliaikainen pysähtyminen johtuu Paimion sairaalan toiminnan hiljentymisestä.

- Ensi vuonna kiireettömät ambulanssikuljetukset organisoidaan terveydenhuoltolakiuudoksen vuoksi koko sairaanhoitopiirin alueella uudelleen. Lakimuutoksen vaikutusta on vielä mahdotonta ennakoida, koska siirtokuljetuksissa on paljon toimijoita ja sidosryhmiä, Kandelberg kertoo.

Ann-Marie Rautoma

Susanne Walls

Maria Laakso

Anita Viljanen

Satu Rimmanen

Knappt en av tio får språktillägg

I början av året fick 326 personer i distriktet tillägg för sina språkkunskaper. Reglerna är strikta och många menar att språkkunskaperna hos distriktets över 6 000 anställda nog är större än så.

Mathias Luther

Speciellt på Åbolands sjukhus använder de flesta dagligen både finska och svenska i arbetet.

Huvudregeln är att man kan få ett tillägg på 21,86 euro för användning av något av de inhemska språken (finska, svenska, samiska eller teckenspråk). Tillägget ges bara för ett språk och det ges inte om tjänstebeskrivningen också annars förutsätter att man behärskar både finska och svenska, som fallet är då man förutsätter akademisk kompetens.

Tillägg betalas för finska på Åbolands sjukhus och för svenska på de övriga sjukhusen. Sina kunskaper kan man visa till exempel med ett statligt språkintyg eller vid sjukvårdsdistriktets eget prov.

Också språket i den skola man gått ger den behövliga kompetensen.

Tolken är inne

Den 25-åriga sjuksköterskan **Maria Laakso** på neurologiska kliniken på avdelning 714 på ÅUCS har den svenska flaggan

på sitt personkort. Hon har båda språken hemifrån.

Hon får också ofta tala svenska på jobbet.

– Om jag märker att patienten till exempel talar svenska med en anhörig så växlar jag gärna.

På avdelningen finns många som enligt Maria förstår svenska och kanske talar svenska brytande men bara två med svenska som modersmål. De används ofta som tolkar, också av läkarna.

– Med tanke på det kunde ersättningen kanske vara lite större, säger hon.

Sverigebonus

Avdelningssekreteraren **Anita Viljanen**, 57, har finska som modersmål och tillägg för svenska.

– Jag använder inte svenska dagligen men säkert nog varje vecka, säger hon.

Viljanen säger att hon läser svenska tidningar och böcker och ser på finlandssvensk teve för att hålla språkkunskaperna levande.

Grunden för dem var fem år som hon tillbringade i Sverige.

Hon menar att ÅUCS psykiatriska poliklinik PT721 antagligen har ungefär tillräckligt med folk som behärskar svenska. Också läkarna är slängda i språket, påpekar hon.

Patienterna tvekar

Biträdande avdelningssköterskan **Susanne Walls**, 38, har inte ägnat tilläggets storlek så mycket eftertanke.

– Men då man nu har det så bör man ju ställa upp och hjälpa då det behövs. Jag talar gärna mera svenska på jobbet.

– Vi är fyra här som får tillägget. Det är inte alltid någon av dem är på jobb för man kan ju inte göra arbetslistor bara utifrån språkkunskaper.

Användningen av svenska i den finska miljön är lite trevande från bägge håll.

– Man ser ju inte på folk vilket språk de talar. Och patienterna kanske tvekar tala svenska för att de är oroliga att inte bli förstådda eller för att få sämre service.

Men då patienterna är i dåligt skick så kan de ha svårt att förstå och göra sig förstådda på annat än sitt modersmål.

Handfast språk

Taltherapeut **Satu Rimmanen**, 54, är en av bara åtta personer som får språktillägg för teckenspråk. Hon jobbar på öronkliniken.

– Läget är lite annorlunda än ifråga om svenska eller samiska, säger hon.

– Vi använder teckenspråk som stöd för våra barnpatienter med hörsselfel. Det hjälper till att få igång deras språkliga utveckling.

– Jag klarar en enkel teckenspråksnivå enligt den s k K-nivån, det som behövs för små barn. För kommunikation med vuxna krävs ofta mera och de kan få en teckenspråkstolk då de är intagna.

Teckenspråk har Rimmanen använt allt sedan hon började på öronkliniken i början av 1980-talet.

Behovet av teckenspråkstolkar minskar småningom eftersom man nu kan ge barnen implantat som ger hörsel. Men i skolan har språket samma status som modersmål för de döva som finska och svenska, påpekar Rimmanen.

Hela dagen två språk

Ann-Marie Rautoma, 52, har jobbat på Åbolands sjukhus i cirka 30 år.

Hon har svenska som modersmål men har studerat till sjukskötare på finska.

– Här förutsätts att man skall kunna serva människor på båda språken. Om man sökt tjänst på svenska måste man visa upp ett intyg på att man också klarar det andra inhemska, säger hon.

Rautoma får språktillägg för sin finska men det får de flesta av hennes kolleger inte. Det tycker alla att är lite märkligt då språkkunskapen ändå förutsätts och i praktiken behövs dagligen.

– Ungefär hälften av både patienterna och personalen talar svenska och den andra hälften finska. Vi strävar till att språket i salen och i rapporten alltid skall vara patientens eget, så att vi inte talar över huvudet på patienten.

Operationerna som Ann-Marie Rautoma jobbar med sker allt oftare med olika bedövningar så språket behövs och används också i operationssalen.

SANASTOA

biträdande avdelningssköterska -
apulaisosastonhoitaja
hörsel - kuulo
implantat - implantti
kompetens - pätevyys
personkort - henkilökortti
serva - palvelu, huoltaa
språkintyg - kielitodistus
teckenspråk - viittomakieli
tveka - epäroidä
öronklinik - korvakliniikka

YHDISTYS 114 SYYSKOKOUS 23.11.2010

VSSHP:n kuntayhtymän henkilökunta JHL ry:n yhdistys
114 sääntömääräinen syyskokous
pidetään tiistaina 23.11.2010 klo 18.00
Veritas Stadionin kokoustilassa,
Hippoksentie 6, Turku

Kokouksen jälkeen ruokailu ja mahdollisuus minigolfin.

Ilmoittautumiset 11.11. mennessä:
Marja-Leena Veijola, puh. 050 590 4834 tai
marja-leena.veijola@tyks.fi

Tervetuloa!
Yhdistyksen hallitus

Jäsen, jos olet menossa Osaava Nainen messuille
29.-31.10.2010, ilmoita nimesi/messut tekstiviestillä
050 590 4834 tai sähköpostilla
marja-leena.veijola@elisanet.fi 24.10. mennessä!
Lippusi saat messukeskuksen kassalta omalla nimelläsi.

Fysiatrian pioneeri Jouko Salminen eläkkeelle

Markku Näveri

Eipä **Jouko J. Salminen** aavistanut, mitä eteen oli tuleva, kun hän 1970-luvun jälkipuoliskolla päätti erikoistua fysiatriaan.

– Fysiatrian alkutaival oli maassamme varsin vaatimatonta. Näin myös TYKSissä. Meillä ei ollut sen paremmin poliklinikkaa kuin ylilääkäriäkään, Salminen muistelee.

Mutta kohta oli. Ja ylilääkärin nimi oli Jouko J. Salminen.

Salminen aloitti fysiatrian uransa TYKSin fysiatrian osastolla apulaislääkärinä 1979, ja jo 1983 hän vastasi osastosta, ensin osatonylilääkärinä, sitten ylilääkärinä.

Alkuvuosina yksikön tilat olivat niukat, kirjastoakaan ei ollut, ja tuore ylilääkäri kustansi oppikirjat omasta pussistaan.

– Pioneerityöhän se pitkälti oli, Salminen luonnehtii. – Tällaisessa asiantuntijaorganisaatiossa yksikön oli ansaittava arvostus kovalla työllä.

Fysiatria on löydetty

Toisin on nyt: henkilökuntamäärä on aivan toista kuin alkuvuosina. Vireä yksikkö antaa fysio- ja toimintaterapiapal-

veluja TYKSin klinikoille. Lääkäreiden keskeisiä potilasryhmiä ovat erilaiset tuki- ja liikuntaelimestön kiputilat ja toimintahäiriöt. Konsultaatiopalveluja annetaan miltei kaikille erikoisaloille. Fysiatrian erikoislääkärijohtoista toimintaa on myös alueellisessa apuvälinekeskuksessa ja vaikeavammaisten kuntoutusvuodeosastolla Paimiossa. Yksi erityispanostuksen kohteista on liikuntafysiologian laboratorio.

Enemmän on myös potilaita, ja fysiatrian poliklinikan käyntimäärä lisääntyikin tasaista tahtia.

– Lähettävät lääkärit ovat havainneet fysiatrian olemassaolon, ylilääkäri myhäilee.

Potilaat ovat pääosin työikäisiä, joskin nuorten osuus on nykyään kasvussa. Tähän Salminen arvelee syyksi nuorten elämäntavat: vähäisen liikunnan, ahkeran istumisen tietokoneen ääressä sekä ylipainon. Toisaalta häntä huolestuttaa, ettei vanhuksia juuri lähetetä fysiatriin tutkimuksiin, vaikka juuri heidän toimintakykynsä säilyminen on tärkeää.

Fysiatrian yksikön resurssit riittävät vastaamaan nykyiseen kysyntään, mutta toisin on, jos määrä paljon lisääntyy. Ylilääkäri sanoo kuitenkin tietävänsä, että rajat asettaa raha, ei kysyntä.

Kansainvälisyys kannattaa

Jouko J. Salminen on ollut TYKSissä yli kolme vuosikymmentä, ja aikaan mahtuu monenlaista myllerrystä. Tuoreet T2-prosessit eivät Salmista hätkäytä: hänen yksikölleen vastaava ajattelumalli ei ole uutta, sillä vastaava on ollut heillä käytössä koko ajan.

– Muutoksessa on tärkeää, että rakennetaan hallittavissa oleva kokonaisuus. Hyvää uudistuksessa on ainakin se, että se panee miettimään omia toimintoja uusista näkökulmista.

Ylilääkäri Salminen tunnetaan myös kansainvälisestä verkos-

Kuva: Mihail Salytšev

TYKSin fysiatrian yksikkö on iskussa. Ylilääkäri Jouko J. Salminen voi jäädä eläkkeelle hyvillä mielin.

toitumisestaan. Samaa hän toivoo tuleviltakin lääkäripolvilta.

– Kansainvälinen vuorovaikutus, kongressit ja kontaktit ovat opin saannin kannalta erittäin tärkeitä.

Aikaa harrastuksille

Syyskuun lopulla eläkkeelle jäänyt Jouko J. Salminen kertoo viihtyneensä työssään ja valitsisi edelleenkin klinikon uran, jota tutkimustyö sopivasti tukisi. Seuraajalleen hän jättää hyvillä mielin yksikön, joka on ”hyvällä tiellä”. Fysiatrian opetuksen hän soisi muuttuvan käytännönläheisemmäksi.

Ensimmäisen eläkeläisyyksynsä Jouko J. Salminen viettää kakkosasuunsaansaan Turkissa. Aika kuluu myös Keski-Suomessa, jossa on edessä taimien istutus myrskyn tuhoamaan metsään. Eikä tässä kaikki: veneilykin vaatii oman aikansa, samoin lukeminen, etenkin historiaa käsittelevien kirjojen. Ja yhden harrastuksensa Salminen haluaa vielä mainita: ajattelun. Nyt on aikaa pohdiskella ja miettiä, vaikkapa niitä ”sinisiä ajatuksia”.

Suuronnettomuutta harjoiteltiin Maurin päivänä

Esa Halsinahö

Noin 200 henkilöä kokoontui Maurin päivänä 22.9. Pöytyällä sijaitsevalle Piimätielle harjoittelemaan kuvitteellisen suuronnettomuuden pelastustoimia.

Harjoitusta varten lavastetussa tilanteessa ammoniakkaa kuljettavan rekan kuljettaja nukahti ja rekka ajautui vastaan tulevien kaistalle, jossa vastaan tuli linja-auto. Kuljettajat havaitsivat vaaran viime hetkellä ja tekivät väistämislisliikkeen. Rekka ja linja-auto välttivät suoran nokkakolarin, mutta osuivat yhteen, ajautuivat pois tieltä ja kaatuivat.

Harjoituksen suunnittelusta vastannut yliopettaja ja projektipäällikkö **Jari Säämänen** Turun ammattikorkeakou-

lusta kertoo, että Mauri-harjoituksen suunnitteluun osallistui kymmeniä viranomaisten asiantuntijoita ja itse harjoitukseen arviolta 195 henkilöä.

Suunnilleen puolet oli työelämän edustajia ja ammattikorkeakoulun opettajia ja toinen puoli ensihoidon ja lääketieteen opiskelijoita.

Opiskelijat toimivat lääkärin ja potilaan rooleissa, lääkinnällisen johdon kirjureina, viranomaisten toiminnan tarkkailijoina, ensihoitajina sairaankuljetusyksiköissä, sairaanhoitajana TYKSin lääkintäryhmässä ja traumatiimissä sekä koordinoivan hoitajan, anestesiahoitajan ja traumahoitajan tehtävissä ja terveyskeskuksen sairaanhoitajina.

– Harjoitukset ovat tärkeitä opiskelijoille, koska he pääsevät työskentelemään kokeneiden työelämän edustajien pareina. Viranomaiset voivat harjoitella sellaisia tilanteita varten, jotka eivät ole onneksi arkipäivää. Eri toimijat ja heidän toimintatapansa tulevat tutuiksi ja saatujen kokemusten mukaan päästään kehittämään yhteistyötä saumattomampaan suuntaan, Säämänen toteaa.

Harjoituksessa testattiin myös viranomaisten välistä viestintää virvepuhelimilla ja mediatiedotusta.

Tarkkailijoiden huomioita

Sairaanhoitopiiristä Mauri-harjoi-

Kuva: Pauli Kamsula

tukseen osallistui useita henkilöitä niin toimijoina kuin tarkkailijoina. Ensihoidon vastuulääkäri **Arno Vuori** ja projektipäällikkö **Pauli Kamsula** olivat paikalla tarkkailijoina. Tässä poimintoja heidän havainnoistaan:

- hälytys onnettomuudesta tehtiin klo 11.41
- 11.43 kaksi Loimaan pelastusyksikköä on matkalla paikalle
- 11.47 Mediheli matkalla
- 11.50 tieto onnettomuudesta TYKSiin ja aluesairaaloihin
- 11.54 ensimmäinen ambulanssi saapui paikalle
- 11.58 paikalla Mediheli ja lukuisia muita toimijoita, ensimmäiset potilaat evakuoitu pellolle tuulen yläpuolelle
- 12.21 rajavartiolaitoksen helikopteri tuo paikalle TYKSin ensiapuryhmän
- 12.33. ammoniakki vuoto tukittu, bussissa vielä useita matkustajia
- 13.45 viimeiset potilaat saatu pois bussista

Vuoren ja Kamsulan mielestä harjoituksen pelastustoiminta eteni melko hitaasti.

– Tilanteen johtaminen oli hyvin haastavaa, joka aiheutti osaltaan harjoituksen pitkittymisen. Parantamisen varaa oli monessa kohdassa, he toteavat.

Toisaalta he huomauttavat, että myös harjoitustilanne oli erittäin vaativa. Maurin päivänä tuli selväksi, että tämänkaltaisia onnettomuustilanteita tulee harjoitella.

Tarkkailijat kiinnittivät erityistä huomiota siihen, että suuronnettomuuksiin ei ole varattu tarpeeksi resursseja. Esimerkiksi Varsinais-Suomessa ei ole siirrettävää yksikköä, jossa kemikaalille altistuneet onnettomuusuhrit voitaisiin dekontaminoida ennen heidän siirtämistään hoitopaikkaan.

Marraskuun alussa pidetään palautetilaisuus, jossa Vuoren ja Kamsulan raportin lisäksi kuullaan monien muidenkin tarkkailijoiden ja toimijoiden havaintoja tapahtumien kulusta.

Harjoitusonnettomuuden hoitojohtajana toimi Medihelin lääkäri ja anestesiologian erikoislääkäri Petri Aaltonen (valkoisissa liiveissä). Maskeeratut potilaat saivat pellon reunaan perustetulla hoitopaikalla monipuolista hoitoa ennen kuljetusta. Harjoituksessa koekäytettiin myös sairaanhoitopiiriin suunniteltuja triage-kortteja.

Lääkehuollon uudisrakennus – tarpeellista ja hyvää potilaan lääketurvallisuuden varmistamiseksi

Yli 20 vuotta sitten TYKSin Kantasairaalan sairaala-apteekki muutti entisistä pesulan tiloista nykyisiin saneerattuihin tiloihin, jotka vuosikymmenien myötä ovat käyneet sekä ahtaiksi että epätarkoituksenmukaisiksi ja jopa normien vastaisiksi.

Uudessa talossa tilat ja varustus täyttävät nykyiset normit. Tehdasvalmisteisten lääkkeiden käsittelyyn saadaan tilat, joissa mahdollista käyttää teknisiä siirtely- ja nostelun apuvälineitä sekä automatisoitua varastotekniikkaa, ns. keräilyrobotivaraston muodossa. Historiaan jäävät lääkepakkauksen paikalleen asetteleminen muutama pakkaus kerrallaan ahtaissa hyllyväleissä ja hyllyissä saman tavaran sijoittaminen moneen eri ”lokeroon”, ergonomisesti haastavat kiipeilyt saapuvien tavaroiden laatikkopinojen keskellä ja katkonaiset keräilyvaiheet.

Lain edellyttämät lääkkeiden velvoitevarastomäärät, jotka uusissa tiloissa mahtuvat sairaala-apteekkiin, varmistavat lääketöimituksiemme sujuvuuden silloin, kun lääkkeiden saatavuudessa on katkoja. Enää ei tarvitse heti lähteä ”metsästämään” korvaavia valmisteita ja tiedottamaan osastoille, että nyt onkin jonkin aikaa tavallisuudesta poikkeavan nimisiä valmisteita käytössä. Jatkuvasti vaihtuvat lääkkeiden kaupanimet muodostavat kasvaneen riskin myös potilaiden lääketurvallisuudelle.

Keräilyrobotivarasto

Tehdasvalmisteisten lääkkeiden varastoinnissa automatisoitu keräilyrobotivarasto vapauttaa erityisesti farmaseuttista henkilökuntaa osastotoimituksien tarkastuksesta, esim. osastofarmasian tehtäviin, jotka paremmin varmistavat potilaiden lääketurvallisuutta kuin logististen lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen, mikä osittain siirtyy automaatin suorittamaksi.

Infusionesteiden toimittaminen käyttäjäyksiköihin niiden tarpeiden mukaan räätälöidyissä rullakoissa vähentää monessa eri vaiheessa nykyistä henkilötöiden määrää niin tilaamisessa, toimittamisessa kuin tietoteknisissä tallennuksissa sekä osastolla nykyisin tehtävissä työvaiheissa.

Sairaala-apteekissa valmistetaan vain sellaisia lääkkeitä, joita ei ole saatavissa teollisesti valmistettuna. Potilaiden lääketurvallisuuden varmistaminen edellyttää,

että myös sairaala-apteekin lääkevalmistus täyttää tilojen rakenteiden ja varustuksen suhteen varsin samankaltaiset laatuvaatimukset kuin lääketieteellisyydessä. Tulevan talon kaikki lääkevalmistuksen 8 eri laboratoriotäyttävät lääkkeiden hyvien tuotantotapojen GMP-normiston vaatimukset steriilivalmistuksen tiukimpiakin vaatimuksia myöten.

Hoitohenkilöstöltä säästyy aikaa

Sairaala-apteekin omaan lääkevalmistukseen kuuluvat myös erilaiset keskitetyt käyttökuntoon saattamiset. Esimerkkeinä solunsalpaajien käyttövalmiiden potilas-kohtaisten injektioiden ja infuusioiden, erilaisten kivun hoidon standardisoiduista kasettisäiliöiden ja injektioruiskujen sekä käyttövalmiiden mikrobilääkeruiskujen ja infuusioiden valmistaminen. Näiden keskitetyt valmistettujen parenteraalisten lääkkeiden myötä voidaan osastoilla hoitohenkilöstön työaikaa kohdentaa paremmin varsinaiseen hoitotyöhön, kun käyttövalmiit parenteraaliset annokset tulevat ”apteekin hyllyltä” ja osaltaan varmistavat potilaiden lääketurvallisuutta sujuvana osana koko lääkehoitoprosessia.

Voimassa olevat viranomaisnormit edellyttävät lääkehuollon tiloissa kattavaa ja katkeamatonta olosuhdevalvontaa, tiukimmillaan lääkevalmistustiloissa, mutta myös tehdasvalmisteisten lääkkeiden säilytystiloissa. Uudessa talossa IT-teknologiset kiinteistönvalvonta- ja omavalvontajärjestelmät mahdollistavat ympärivuorokautiset seurannat ja niiden dokumentoinnin niin paine-eroille, partikkelimäärille, mikrobeille kuin lämpötiloille ja suhteelliselle kosteudelle.

Pikatoimituksia - nopeita noutoja

Osastojen lääkehuoltoon tulee pieniä ”pikantteja” uudistuksia, jotka varmistavat potilaiden lääketurvallisuutta helpottaessaan ennakoimattomiin lääketarpeisiin liittyvää saatavuutta. Putkipostin avulla pienet päivittäiset lääketöimitusten lisäykset voidaan lähettää osastolle nopeasti,

ilman erillistä lisäkuljetuskuorman odottamista. T-sairaalan F-osan nollakerrokseen sijoitettavasta automatisoidusta päivystysvaraston noutopisteestä voi sairaala-apteekin ollessa kiinni käydä sujuvasti noutamassa akuuttia lääketäydennystä, yhtä sujuvasti kuin asioidaan pankkiautomaatilla.

Avohuollon luovutusposte

Sairaala-apteekista luovutetaan potilaille lääkkeitä joissain tilanteissa maksuttomasti, esim. tartuntatautilain perusteella. Uudessa toimitalossa on erillinen avohuollon lääketöimitusten luovutusposte, jonne on helppo löytää ”suoraan kadulta”. Lääkehuolto on turvallisuussyistä rakenteellisesti vankasti suojattu ja tuloreitit niukasti opastetut. Tuleva avohuollon luovutusposte on ratkaisu, jossa turvallisuutta ei ole tarvinnut heikentää, mutta silti potilaiden palvelua voidaan parantaa selkeästi opastetun palvelupisteen myötä.

Odotamme jo muuttoa

Kaikki kuvatut rakenteelliset ratkaisut parantavat merkittävästi lääkehuollon henkilöstön työviihtyvyyttä, kun ahtaus, alikorkeat huoneet, ergonomisesti haasteelliset työasennot ja -vaiheet sekä epätarkoituksenmukaiset työnkulut jäävät historiaan. Yli 20 vuoden aikana noin kaksinkertaistunut henkilöstömäärämme mahtuu eväineen ja astioineen uudisrakennuksen taukotilaan, toisin kuin nyt. Vastaavasti omat sisäiset tiedotus- ja koulutustilaisuudet voidaan kerralla toteuttaa niin, että kaikki mahtuvat yhtä aikaa kuulolle. Pari vuotta kohti uusia toimitiloja ovat työntäyteistä aikaa, mutta ”lopussa kiitos seisoo”, siitä olemme jo nyt varmoja.

Kirsti Torniainen
sairaala-apteekari

Havainnekuva Savitehtaankadun, Vanhan Littoistentien ja Kalevantien kulmaukseen nousevasta lääkehuollon rakennuksesta.

Lääkehuoltorakennus

- kerrosala n. 5300 m²
- tilavuus 33 400 m³
- I vaiheen rakentaminen alkoi 2.6. eli yhdystunneli, joka yhdistää uuden rakennuksen Savitehtaankadun ali muihin sairaalarakennuksiin
- tunneli valmistuu joulukuussa 2010, jonka jälkeen alkaa lääkehuoltorakennuksen rakentaminen (II vaihe)
- koko kohde valmiina kevätkesällä 2012
- laboratoriotilat, toimistotilat, tavarantoimitus vastaanotto ja lähetystilat sekä runsaasti varastotiloja
- rakennuksessa keräilyvarastoautomaatti, ensimmäinen Suomen sairaaloissa
- laboratoriot sijaitsevat puhdastiloissa, joita n. 700 m²,
- puhdastiloissa on GMP-normien mukaisia D-, C- ja B-luokan tiloja sekä A-luokkaa olevat laminaariyksiköt työasemina, tilojen välillä paine-erot ja sulkuilmat puhdastilarajan ylittyessä
- julkisivupinnassa kahta materiaalia, silkkipainettua lasia ja paroc-elementtiä eli muovipinnoitettua peltiä.

YHES onnistumme!

Yhteispäivystys aloittaa toimintansa TYKSin T-sairaalassa kevättalvella 2013. YHES-projektin tavoitteena on varmistaa, että hoitohenkilökunta osaa työnsä h-hetken koittaessa.

Juha Syrjä

YHES on mainio nimi projektille, jossa kaikki perustuu ”yhes” tekemiseen. Virallisesti YHES tulee sanoista yhteispäivystyksen hoitotyön erityisosaaminen. VSSHP:n mittavan projektin taustalla on se fakta, että Turun alueen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystys aloittaa TYKSin uudessa T-sairaalassa alkuvuonna 2013. Hoitohenkilöstön osaamistarpeet muuttuvat merkittävästi; erityisosaamisen tarve kasvaa palveluiden uudenlaisten tuottamistapojen, hoitomenetelmien uudistumisen ja huippuosaamisen vaatimusten myötä.

YHES-projektilla on kolme päätavoitetta: määri-

tellä VSSHP:n yhteispäivystyksen hoitotyön perus- ja erityisosaaminen tulevaisuudessa, tuottaa sisältöjä päivystyshoitotyön erityisosaamisen täydennyskoulutukselle ja/tai tutkimukseen sekä tuottaa tietoa kompetenssimallin perustaksi.

– Määrittelemme siis ensin, mitä hoitajien pitäisi osata tehdä tulevan yhteispäivystyksen hoitotiimeissä ja toimipisteissä. Haastattelujen ja ryhmätöiden sisällön analyysit on tehty, nyt ovat menossa tarkistusvaihe ja tarkentavien kysymysten teko. Toinen aineistonkeruu tehdään marraskuun aikana. Olemme pysyneet hyvin aikataulussa, kertoo projektipäällikkö Merja Nummelin.

– Perusteellinen määrittely toimii tulevan perehdytyksen ja täydennyskoulutuksen pohjana. Koulutuksen aikataulusta ei ole

Kehityslääkäri Päivi Lucenius (vas.) ja projektipäällikkö Merja Nummelin huolehtivat omalta osaltaan siitä, että potilaat saavat tulevassa yhteispäivystyksessä parasta mahdollista hoitoa.

vielä tehty päätöksiä. Tavoitteena on, että täydennyskoulutuksen suunnittelu alkaa ensi vuoden alussa ja varsinaisen koulutuksen ensi syksynä. Kevät 2013 tulee nopeasti, tässä ei ole yhtään liikaa aikaa, sanoo kliinisen hoitotyön asiantuntijasairaanhoidajana TYKSin ensiapuolikklinikalla työskentelevä Merja.

Monen tason yhteistyötä

YHES-projekti tekee tiivistä yhteistyötä T-Pro-hankkeen kanssa. Täydennyskoulutuksen toteutuksessa yhteistyökumppanina on Turun ammattikorkeakoulu.

– YHES-projektin hoitotyön erityisosaamisen tiedon tuottavat yhteistyössä tulevan yhteispäivystyksen hoitohenkilöstö ja yhteispäivystystä kehittämässä olevat asiantuntijat. Käytännössä sekä YHES-projektin ohjausryhmässä että pientyöryhmässä on T-Pro-hankkeen suunnittelussa mukana olevia asiantuntijoita. Olennaista on myös koko erityisvastuualueen kattava yhteistyö.

Eivätkä hankkeet rajoitu vain YHES- ja T-Pro-projekteihin. Koko erityisvastuualueella erityisosaamista koordinoi Turun AMK:n Tulevaisuuden erityisosaaminen erikoissairaanhoidossa -projekti, joka tuottaa valtakunnallisesti tietoa päivystyksen, kuvantamisen ja laboratorion erityisosaamisesta. YHES sekä Satakunnan sairaanhoitopiirin ja Satakunnan ammattikorkeakoulun SELMA ovat käytännössä sen osaprojekteja.

Kyllä tästä hyvä tulee

Se ”projektiviidakosta”. Miten sairaanhoitopiirin hoitohenkilöstö on lähtenyt isoon YHES-savottaan mukaan?

– Hoitajat tuntuivat olevan todella kiinnostuneita. Kovasti he aina tavattaessa kyselevät, missä mennään ja mitä seuraavaksi tapahtuu. On tärkeää, että ihmiset saavat riittävästi informaatiota yhteispäivystyksen suunnittelun vaiheista. Haluan myös kiittää kaikkia yhteistyössä mukana olevia terveydenhuollon ammattilaisia. Toivottavasti jaksamme puurtaa edelleen, kyllä tästä hyvää tulee!

– Jos saamme tämän hankkeen avulla aikaiseksi hyvän perehdytysohjelman ja täydennyskoulutuksen, olen hyvin tyytyväinen, Merja Nummelin sanoo.

Input, tempu ja output

– Uudessa yhteispäivystyksessä korostuvat potilaslähtöisyys, hoidon oikea-aikaisuus, kustannustehokkuus, laatu ja turvallisuus.

– Haluamme luoda yhteispäivystyksestä houkuttelevan työpaikan, jossa on upeaa tehdä työtä, jossa on hyvä, toimiva ja työntekijöitä kuunteleva johto ja jonka toimintaa kehitetään jatkuvasti yhdessä. Olemme synnyttämässä hienoa, uutta ja aivan omanlaistaan yksikköä, joka on todellinen yhteispäivystys eikä mikään erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon rinnakkaispäivystys, visioi kehityslääkäri Päivi Lucenius.

Anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkäri Päivi Lucenius aloitti elokuun alussa Turun kaupungin terveyskeskuspäivystyksessä ja TYKSin ensiavussa työskentelevänä kehityslääkärinä. Turkuun hän saapui Tampereelta, missä hän toimi viimeksi Taysin yhteispäivystyksessä erikoissairaanhoidon päivystyksen vastuualueen johtajana sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ensihoidon vastuulääkärinä. Hänellä on kokemusta työskentelystä niin perusterveydenhuollon kuin erikoissairaanhoidon puolella.

– Tehtäväni on tuoda käytäntöön niitä toimintamallimuutoksia, joita kaavailaan tulevaan yhteispäivystykseen. Suunnittelen siis muiden asiantuntijoiden kanssa tulevan yksikön toimintaa. Päätehtäväni on yksikön sisäisten toimintamallien luominen; tarkoituksena on standardoida hoitoa hoitoprotokollien avulla ja luoda tietyt laatuksiteerit. Voin hyödyntää työssäni Tampereen yhteispäivystyksessä eli Acutassa opittua ja koettua. Yritän täällä parhaani mukaan

etukäteen tasoitella Acutassa eteen tulleita sudenkuoppia.

Suunnittelu erinomaisessa vauhdissa

Miltä TYKSin T-sairaalan yhteispäivystyksen suunnittelu tällä hetkellä näyttää?

– Suunnittelu on erinomaisen hyvässä vaiheessa ja vauhdissa. Varsinainen yhteispäivystyksen projekti loppuu vuodenvaihteessa, jolloin suunnitelmien täytäntöönpano siirtyy osaksi uutta organisaatiota. Parhailtaan ollaan perustamassa päivystyksen ja ensihoidon liikelaitosta ja valitsemassa siihen viranhaltijoita. Vuodenvaihteen jälkeen pannaan töpinäksi uuden organisaation voimin.

Entä mitkä ovat tulevan yhteispäivystyksen suurimmat haasteet?

– Haasteet voi jakaa kolmeen osaan. Ensinnäkin potilaiden hoitoonohjauksen pitää toimia oikein. Toisena haasteena on toiminnan organisoiminen yhteispäivystyksen sisällä, eli miten takaamme potilaille tasalaatuisen ja turvallisen hoidon. Kolmas haaste on osata ohjata potilaat parhaaseen mahdolliseen jatkohoitoon. Joku on viisaasti sanonut, että päivystyksessä on kolme osatekijää: input, tempu ja output! Kaikkien osien täytyy toimia.

– Nuo kolme osa-alueita sisältävät luonnollisesti koko joukon lisähaasteita. Yhteispäivystyksessä hoidetaan noin 120 000 potilasta vuodessa, mistä saa kuvan toiminnan suuruudesta, Päivi Lucenius muistuttaa.

Kansainvälinen TOI-torstai 21.10.

Vietämme avoimien ovien päivää klo 9–15.

Tule tutustumaan toimintaterapiaan eri toimipisteisiin.

Klo 9–11 U-sairaala, toimintaterapia, 2. krs, röntgenkäytävä

Klo 9–11 U-sairaala, osasto 417, toimintaterapia, 11. krs

Klo 11–13 Kirurginen sairaala, ortopedian pkl toimintaterapia, P-kerros

Klo 11–13 U-sairaala, osasto 964, toimintaterapia, 3. krs, kanttiinin takana

Klo 11–13 Paimion sairaalan toimintaterapia, 4. krs

Klo 11–13 T-sairaala, kirurgian pkl, 2. krs

Klo 13–15 Apuvälinekeskus, Vanha Hämeentie 3, 1. krs

Klo 13–15 Paimion sairaala, kuntoutusosasto/toimintaterapia, 5. krs

Klo 13–15 U-sairaala, lastenneurologinen pkl, 12. krs

Tervetuloa!

T: TYKSin toimintaterapeutit

TUORE KASVO

Laadunvalvontaa ja rullaluistelua

Markku Näveri

Tykslabin Turun kaupunginsairaalan tiloissa sijaitseva laboratorio-osasto 131 sai uuden sairaalakemistin vapun jälkeen, kun **Jukka Saarimies** astui remmiin.

Aivan tuore kasvo Jukka ei yksiläisille kuitenkaan ole, sillä hän oli vuosina 1999–2002 erikoistumassa Tykslabissa, ja jo sitä ennenkin kesätöissä Salon ja Vakka-Suomen aluesairaaloitten laboratorioissa.

Turkuun kemiläislähtöinen Jukka muutti Kokkolasta, jossa hän vaikutti 7,5 vuotta Keski-Pohjanmaan keskussairaalan sairaalakemistinä. Biokemian opintonsa Jukka on suorittanut Oulun yliopistossa. Sairaalakemistin vaatimuksiin kuuluu ylempi korkeakoulututkinto ja viiden vuoden erikoistumiskoulutus. Nykyisin pitää suorittaa filosofian lisensiaatin tutkinto.

Monipuolinen yliopistosairaala

Turkuun Saarimiehen Jukan houkuttelivat yliopistosairaala ja yliopisto sekä aiemmalta Turun ajalta kertynyt hyvä turkulainen ystäväpiiri.

– Toimintaa on täällä enemmän ja se on monipuolisempaa. Työpaikkaa on myös ajoittain hyvä vaihtaa, ja Kokkolasta ehti jo karttua sopivasti kokemusta alalta, hän perustelee.

Jukka on osastonsa ainoa sairaalakemisti, lisäksi hänen vastuullaan ovat Turunmaan ja Paimion sairaaloiden laboratoriot.

Vaikka on kemisti, Jukka tutkii näytteitä ”oikeastaan aika vähän”. Tämän työn tekevät laboratoriohoidajat/bioanalyti-

kot. Poikkeavat näytteet, joiden määrityksessä on ongelmia, saattaa sairaalakemisti ottaa tutkiakseen. Enimmäkseen hän näissäkin tapauksissa neuvoo, miten edetään.

Asiantuntija ja konsultti

Sairaalakemistillä onkin alansa asiantuntijan ja konsultin rooli. Hän vastaa laboratoriotutkimusten menetelmistä ja tutkimustulosten oikeellisuudesta. Tutkimusten suunnittelu ja uusien menetelmien sekä laitteiden käyttöönotto ovat myös sairaalakemistin työosaa. Laitetekniikan lisäksi on hallittava myös tietotekniikka. Yliopistosairaalan laboratoriossa sairaalakemistit osallistuvat lisäksi tieteellisten tutkimusten järjestämiseen.

– Laadunvalvontaa ja uusien menetelmien sisäänajoa, sillä analytiikka kehittyy jatkuvasti, Jukka tiivistää.

Uuden työpaikan Jukka sanoo vastanneen pitkälti odotuksia. Toki hän myös tiesi ennakkoon, mihin oli tulossa. Työssään hän viihtyy, se on vaihtelevaa ja monipuolista ja Jukka pitää eritoten työskentelystä ihmisläheisessä ympäristössä. Vaikka potilaskontakteja ei olekaan, työyhteisössä on väkeä monista ammattiryhmistä. Kehittämisen varaa hän löytää hierarkisuudesta. Isossa organisaatiossa töiden vastuut on jaettu usealle henkilölle. Asiat ovat usein monimuotoisia, joten yhteen asiaan tarvitaan monen henkilön työpanos, mikä hidastaa työn edistymistä. Lisäksi töitä on vaikea jakaa selvästi, joten aina ei tiedä, kenelle asia kuuluu.

Vapaalla ollessaan Saarimiehen Jukka kuntoilee. Kesällä päälajina oli rullaluistelu, joskin helle tuppasi harrastusta

Kuva: Markku Näveri

Sairaalakemisti Jukka Saarimies viihtyy työssään.

haittaamaan. Syksyllä hän aloitti portugalin kielen opinnot. Mieleissä väikkyä Portugalin-matka, mutta kotimaassa Jukka reissaa Oulu–Kemi-akselilla, jonne jäi hyviä ystäviä.

KIITOS

Elämän ihana taika on eteenpäin vierivä aika, sillä jokainen kaunis muisto on sydämessä kukkiva puisto.

Superkiitokset os.111:n nykyisille ja jo pesästä lentäneille työkavereilleni kaikista ihanista järjestelyistä ja muistamisista jäädessäni eläkkeelle 1.9.2010. Kiitos myös työnantajalleni yli 40 vuoden yhteistyöstä.

Perusboitaja Tarja Matikainen

”Kaiken yllällisen vapauden lomassa, välähdyksinä, tulette te rakkaat työkaverit, suljen ikkunan tiedän, missä olette”

Henkilökohtainen eläkeikäni on täyttynyt ja eläke kohta alkamassa. Lämmin kiitos henkilöstötoimistolle ihanasta viimeisestä työpäivästä, kiitos myös kaikille muille osallisille ja mukana olleille. Työniloa ja menestystä tuleville työvuosille!

Anneli Patronen

Joku raja joustamiselle!

Jäsenilta 3.11.2010
Radisson SAS Marina
Linnankatu 32, Turku
klo 18-21
Iltapala tarjoilu alkaa klo 17.30

Tule saamaan tietoa

harmaasta ylityöstä, työvuoroluetteloiden muuttamisesta, tuplavuorojen tekemisestä sekä ergonomisesta työajasta ja autonomisesta työvuorosuunnittelusta.

Paikalla SuPerin lakimies Merja Hyvärinen

Ilmoittautumiset meilillä jokuraja@superliitto.fi
ilmoita nimi, paikkakunta, mahd.ruokavalio

Superin jäsenilta 15.11.2010
kuntasektori

Radisson SAS Marina Blu, Turku
klo 18-21

TULE MUKAAN INNOSTUMAAN!

Illassa jutellaan ajankohtaisista asioista
Paikalla myös suunnittelija
Soili Nevala SuPerista.

Iltapala tarjoilu alkaa klo 17.30

Arpajaiset; päävoittona 170€ lomatuki
& muita palkintoja

Ilmoittautumiset 8.11. 2010 mennessä
jaana.dalen@superliitto.fi tai
tekstiviesti numeroon 050 3699 991.

Ilmoita nimi ja mahd.ruokavalio

UUSIA VIRAN- JA TOIMENHALTIJOITA

TURUN YLIOPISTOLLINEN KESKUSSAIRAALA

Keuhkosairauksien klinikka

Shouur Tarja, sairaanhoitaja 1.9.

Siira Henna, sairaanhoitaja 1.9.

Korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikka

Ruuskanen Miia, erikoistuva lääkäri 1.9.

Naistentautien ja synnytysten klinikka

Kuoppala Hannele, kättilö 1.9.

Suusairauksien klinikka

Kerge Sirlu, erikoistuva hammaslääkäri 4.10.

Syöpätautien klinikka

Ramadan Susan, erikoistuva lääkäri 8.10.

Sundvall Maria, erikoistuva lääkäri 1.10.

Teknisten palveluiden tulosyksikkö

Saaristo Jesse, ammattimies 13.9.

TYKS-SAPA-LIIKELAITOS

Tykslab

Linko-Parvinen Anna-Maria, erikoistuva lääkäri 1.10.

VSSHP HALLINTOKESKUS

Tutkimustoimisto

Varis Tiina, erikoislääkäri (osa-aikainen 50 %) 1.10.

VÄITELLEITÄ

LL Miretta Tommilan väitöskirja, suomenkieliseltä nimeltään Haavan jyväiskudoksen muodostuminen. Hydroksiapatiittipinnoitetun selluloosasienen vaikutus solujen erilaistumiseen paranemisprosessin aikana, tarkastettiin 11. syyskuuta. Tommila toimii erikoislääkärinä TYKSin anesthesiologian, tehohoidon, ensihoidon ja kivunhoidon klinikalla. Väitös kuuluu lääketieteellisen biokemian ja genetiikan alaan.

LL Raakel Luodon väitöskirja, jonka nimi on suomeksi Lapsuusiän probiootti-interventiot: uudenlaisten käyttöaiheiden hyödyt ja turvallisuus tarkastettiin 2. lokakuuta. Luoto toimii erikoistuvana lääkäriä TYKSin lastenkliniikalla. Väitös kuuluu lastentautiopin alaan.

Johtajaylilääkärin sijaisena Timo Ali-Melkkilä

Johtajaylilääkäri Turkka Tunturi on virkavapaalla 11.10.–3.12.2010. Tänä aikana johtajaylilääkärin tehtäviä hoitaa **Timo Ali-Melkkilä**, puh. (31) 33 608, matkapuh. 040 545 7606, sähköposti timo.ali-melkkila@tyks.fi. Sihteeri **Anne Saari**, puh. (31) 33 111.

Operatiivisen tulosryhmän johtajan sijaisena Arto Rantala

Operatiivisen tulosryhmän johtajana 11.10.–3.12.2010 toimii osastonylilääkäri **Arto Rantala**, puh. (31) 30 551, matkapuh. 0400 528 617, sähköposti arto.rantala@tyks.fi.

Tehyn TYKSin ao 200:n sääntömääräinen

SYYSKOKOUS

keskiviikkona 17.11.2010 klo 17.30.

Paikka: Ravintola Alban auditorio, Lemminkäisenkatu 14-18, Turku.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat

- toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2011

Kokous on vaalikokous

- valitaan ammattiosastolle puheenjohtaja toimikaudeksi 2011-2012
- valitaan ammattiosastolle 10 varsinaista jäsentä ja 10 henkilökohtaista varajäsentä toimikaudeksi 2011-2012
- Pääluottamusmies Mirja Hovirinnan puheenvuoro Tehyn edunvalvonnasta

Ruokailun takia ilmoittautumiset 9.11. mennessä tuire.johansson@tyks.fi tai tuire.johansson@pp2.inet.fi
postitse: Tuire Johansson, osasto 950.

Tervetuloa!
Hallitus

SARVESTA HÄRKÄÄ

Pääluottamusmiehet kirjoittavat tällä palstalla vuorotellen ajankohtaisista aiheista.

Täydennyskoulutukseen 1 % palkkabudjetista

Hannele Heine
JUKOn koordinoiva
pääluottamusmies

Täydennyskoulutuksen tarkoituksena on lisätä ja ylläpitää työntekijän ammattitaitoa ja osaamista sekä tukea toimintayksikön toimintaa ja kehittämistä. Täydennyskoulutus ei ole uuteen tutkintoon johtavaa koulutusta. Mainittakoon vielä, että yhteistoimintakoulutus ei ole ammatillista täydennyskoulutusta eikä siten vähennä velvollisuutta/mahdollisuutta osallistua ammatilliseen täydennyskoulutukseen.

Terveydenhuollon ammattihenkilöille täydennyskouluttaminen on lakisääteinen velvoite (laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä). Saman lain mukaan työnantajan velvoite on luoda edellytykset koulutukseen osallistumiselle eli rahoittaa koulutus.

Valtioneuvoston periaatepäätös terveydenhuollon tulevaisuuden turvaamiseksi vuodelta 2002 linjaa, että terveydenhuollon henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta peruskoulutuksen pituudesta, työn vaatavuudesta ja toimenkuvan muuttumisesta riippuen keskimäärin 3–10 päivää vuodessa. Tämä periaatepäätös sysäsi täydennyskoulutusta aimo harppauksen eteenpäin.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti asetuksellaan ja suosituksellaan periaatepäätöksen linjaukset täydennyskoulutuksen suuntaamisesta ja vuosittaisesta määrästä. Täydennyskoulutuksen järjestämisvelvollisuutta laajennettiin siten, että sitä tulee järjestää terveydenhuollon ammattihenkilöiden lisäksi myös muille terveydenhuollon toimintaan osallistuville toimintayksikön työntekijöille. Asetuksen mukaan sairaanhoitopiiri voi järjestää koulutuksen itse tai hankkia sen muulta koulutuksen järjestäjältä.

Sama asetus edellyttää täydennyskoulutuksen perustuvan toimintayksikössä tehtyyn suunnitelmaan. Toimintayksiköiden tulee seurata täydennyskoulutuksiin osallistumista ja kustannuksia. Valtakunnallisesti tilannetta seurataan tilastojen avulla, nämä kokoa Kunnallinen työmarkkinalaitos (josta ei tietoja saa esim. tällaisen jutun kirjoittamisen avuksi).

Miten meillä menee?

Valtakunnalliset linjaukset ovat selvästi heijastuneet myös sairaanhoitopiirimme toimintaan. Täydennyskoulutusrekisteri on otettu käyttöön, koulutussuunnittelija on palkattu, opetus- ja koulutuspolitiikka on tehty ja siihen pohjautuen tehdään parhaillaan yhtenäisiä täydennyskoulutuskäytäntöjä koko sairaanhoitopiiriin. Täydennyskoulutukseen yritetään saada entistä enemmän suunnitelmallisuutta ja osaamista pyritään kartoittamaan. Tämän kaiken voisi kuitata hallinnolliseksi puuhasteluksi, mutta tosiasia on, että sujuva käytännön toiminta ja sen kehittäminen edellyttävät selviä pelisääntöjä ja tietoa.

Mutta entä itse koulutusresurssit, miten koulutusmäärärahat ovat kehittyneet viime vuosina? Taulukosta voi todeta, että aika stabiili on tilanne. Vuodesta toiseen käytetään täydennyskoulutukseen 0,7–0,8 % palkkasummasta ja vuodesta toiseen jää myös noin 10 % budjetoidusta koulutusmäärärahasta käyttämättä.

Sairaanhoitopiiriin täydennyskoulutustilastoista voi myös laskea toteutuneen koulutuspäivän keskihinnaksi noin 70 €, mikä vaikuttaa varsin edulliselta. Tähän hintaan ei sisälly koulutettavan päiväpalkkaa. Matalaa keskipäivähintaa selittänee runsas itse tuotetun koulutuksen käyttö ja ulkopuolinen rahoitus.

Miten menee muilla?

Tilastokeskuksen selvityksen mukaan vuonna 2000 sairaalakuntayhtymissä koulutusmääräraha oli keskimäärin 1 % kokonaispalkoista.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin henkilöstökertomuksessa 2009

ilmoitetaan, että täydennyskoulutukseen käytettiin 1 % kokonaispalkkasummasta.

Pohjois-Pohjanmaalla kirjoitettiin vuonna 2009 koulutukseen menneen 2,1 % kokonaispalkoista. Tähän summaan oli sisällytetty kaikki koulutus, mutta arvattavasti ammatillisen täydennyskoulutuksen osuus on yli puolet eli yli 1 % palkkasummasta.

HUSissa raportoitiin ulkopuolisia koulutuspalveluita ostetun 0,83 %:lla palkkakustannuksista vuonna 2009. Kun tähän lisätään itse tuotetun koulutuksen kustannukset, päästään yli prosenttiin palkkakustannuksista.

Repäistäisiinkö?

Saamieni ennakkotietojen mukaan ensi vuoden budjettiin ollaan koulutuksen osalle suunnittelemaan niukkaa indeksikorotusta kuten aina ennenkin.

Ehdotan, että repäistäisiin ja siirrytään ensi vuonna täydennyskoulutuksessa prosenttikerhoon muiden yliopistosairaanhoitopiirien tapaan! Käytännön toteutuksena tämä tarkoittaa sitä, että budjettiin laitetaan koulutusmäärärahaksi 1 % palkkasummasta, ja koulutuksia hyväksyvät esimiehet pitävät huolen siitä, että koulutusmäärärahaa tyhjennetään viimeistä senttiä myöten.

Koulutusmäärärahat ja niiden käyttö VSSHP:ssä					
Vuosi	2005	2006	2007	2008	2009
Palkat ilman sivukuluja (milj.€)	191,0	212,7	221,8	237,4	245,5
Koulutusmääräraha (milj.€)	1,6	1,8	2,1	2,1	2,2
Käytetty (milj.€)	1,4	1,6	1,7	2,0	1,9
Toteuma	89 %	90 %	82 %	93 %	86 %
Toteuman osuus palkoista	0,7 %	0,7 %	0,7 %	0,8 %	0,8 %

Lähde: VSSHP:n henkilöstökertomukset

Huputiti hummani hei

Matti Hyypää

Nykyisin Salon kaupunkiin kuuluva Suomusjärvi sijaitsee noin 40 kilometriä Salon keskustasta Helsinkiin päin. Matkalla huomaa, kuinka maisema vaihtelee Varsinais-Suomen alueellakin paljon – Laitilan peltoaukeista Suomusjärven metsäiseen ja mäkiiseen maastoon.

Olen matkalla tekemään haastattelua ratsastusta harrastavasta ja Salon aluesairaalassa työskentelevästä sairaanhoitaja **Siru Lönnqvististä**. Suomusjärven Taipaleenkylää lähestyttäessä vakituinen asutus harvenee. Vihdoin lähellä Enäjärveä näkyy opastusta vastaava kaunis maalaistalon päärakennus, jonka vieressä on hevosaitaus. Perillä ollaan. Vastaanoton riehakkuudesta huolehtivat Muumiksi ja Raadiciksi osoittautuvat kiinanharjakoirat.

Kouluratsastaja

– Ratsastusharrastus voidaan karkeasti jakaa esteratsastukseen ja kouluratsastukseen. Toisaalta hyvä esteratsastus perustuu

aina kouluratsastukseen, valistaa Siru Lönnqvist.

– Itse innostuin ratsastuksesta monen tapaan jo pikkutyttönä. Harrastin esteratsastusta, jossa loukkasin itseni pahasti. Lopulta vaikea allergia lopetti koko harrastuksen. Into säilyi kuitenkin kovana, joten aloitin siedätyshoidon 10 vuotta sitten ja pari vuotta sen jälkeen pystyin aloittamaan harrastukseni uudestaan, nyt kouluratsastajana.

– Tämä on mieheni kotitila. Tila on viljelty, vaikka käymme molemmat kodin ulkopuolella töissä. Täällä riittää tilaa hevosharrastukseen. Hevoseni nimi on Vitja. Hevoskaartiimme kuuluu lisäksi ponimme ja erään kaverini hevonen. Koska hevonen on laumaeläin, sitä ei saisi koskaan pitää yksin.

Lähes joka päivä ratsastusta

– Ihanne olisi päästä ratsastamaan kuutena päivänä viikossa. Yksi vapaapäivä hevosellakin pitäisi olla. Vuorotyöni ja muut puuhut verottavat omaa aikaani sen verran, että ratsastan 4-5 päivänä viikossa. Ohjelmaan kuuluu tunti ratsastusta,

Siru Lönnqvist kertoo hevosten olevan omia persooniaan, joihin on tutustuttava oikealla tavalla ja ajan kanssa.

jonka lisäksi hevosen hoito vie aina puolesta tunnista tuntiin. Hevonen pitää aina harjata ja sukia puhtaaksi. Omaan harjoitusasuuni kuuluvat muun vaatetuksen ohella ratsastussaappaat, hansikkaat, kypärä ja ratsastushousut. Tavoitteenani on menestyä kouluratsastuskentillä, joten harrastukseni on melko kurinalaista. Valmentajani käy antamassa ohjeita kerran viikossa.

Hevosen pitää luottaa

– Kouluratsastaja on silloin hyvä, kun näyttää siltä, ettei hän tee hevosen selässä mitään. Todellisuudessa hevosta käännetään kädessä pidettävillä ohjilla. Askellajit, kuviot ja tempovaihtelut saadaan aikaan istunnalla ja pohjejuuilla. Liikkeet vain ovat niin huomaamattomia, ettei taitava ratsastaja todellakaan näytä tekevän mitään.

– Koulutetunkin hevosen hionta hyvään yhteistyöhön ratsastajan kanssa vie puolesta vuodesta vuoteen. Kaiken edellytyksenä on hevosen luottamus. Ne ovat omia persooniaan, joihin on tutustuttava oikealla tavalla ja ajan kanssa. Jos niitä kohtaan on epäreilu, luottamusta ei synny. Niiltä ei saa pyytää eikä vaatia sellaista, jota niiden kanssa ei ole harjoiteltu, joten ne eivät voi asiaa ymmärtää. Ihminen on hevosen kaltaiselle laumaeläimelle pomo, mutta pomon pitää olla reilu. Muuten hevosta alkaa ottaa päähän. Siis ihan samoin kuin ihmisten välisissä suhteissa.

Antaa voimavaroja

Siru Lönnqvist on todella innostunut hevosista ja ratsastuksesta. Sen verran vakuuttavasti hän asiasta puhuu.

– Pää tyhjenee kaikesta muusta, kun kiireisen päivän jälkeen keskittyy sataprosenttisesti ratsastukseen. Jos vielä sattuu onnistumaan harjoitteissa, tuntee saneensa melkoisen annoksen lisää henkisiä voimavaroja.

– Viime kausi oli meillä Vitjan kanssa epäonninen. Vitja sairasti niin pahan influenssan, että laihtuikin melkein luurangoksi. Nyt taudit ovat toivottavasti lopullisesti ohi ja lihaket ja voimat palaavat entisiksi. Kisakausi alkaa jälleen huhtikuussa. Siihen valmistaudumme.

– Ai niin, se kysymyksesi. Vitja on suomenhevonen, joille järjestetään myös omia kilpailuja. Lämminveriset kilpailevat yleensä raveissa, mutta puoliverisiä kouluratsastuksessa käytetään paljon.

Salossa huomasi viheltäväni Tapio Rautavaaran ”Huputiti hummaa”. Punastuin. Miksiköhän, vaikka kukaan ei edes kuullut.

Mertamon Taina – Vuoden positiivinen

Markku Näveri

– Positiivisuus liittyy myönteiseen ajattelutapaan. Se parantaa oman elämän laatua ja tukee niin yksilöiden kuin työyhteisöjen hyvinvointia. Varmaan jokainen meistä on kokenut sen, että positiivinen palaute antaa energiaa ja kannustusta.

Noin taustoittaa suojelupäällikkö **Henrik Jalo** sitä, miksi positiivisuus on valttia.

– Sanotaan, että asenne ratkaisee. Silmiin katsominen ja hymyillen kiittäminen voi pelastaa koko päivän. Emme ole sairaanhoitopiirissä yksin, vaan ihmisenä ihmisten joukossa. Tekemisemme vaikuttavat aina myös muihin. Voimme säteillä hyvää tulta tai levittää pahaa mieltä.

Suojelupäällikön mukaan sairaanhoitopiirin työsuojelun edustajat osallistuvat vuosittain moniin sellaisiin asioiden selvittelyihin, jotka olisi voitu välttää positiivisella ja rakentavalla lähestymisellä.

Jatkuu tulevaisuudessa

– Haluammekin korostaa positiivisuutta ja liittyä niiden satojen työpaikkojen joukkoon, joissa nimetään vuosittain positiivinen henkilö. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun meillä sellainen valittiin. Saimme tästä niin paljon positiivista palautetta, että tätä jatketaan tulevinakin vuosina, Jalo kertoo.

– Saimme varmuuden siitä, että sairaanhoitopiirissämme on paljon positiivista voimavaraa ja positiivisia ihmisiä. Äänestyksessä annettiin ääniä 73 henkilölle ja he edustavat kaikkia organisaation tasoja. Ääniä saaneista suurin osa on luonnollisesti TYKSistä, mutta myös muualla työskentelevät saivat runsaasti ääniä. Äänet jakautuivat pääosin melko tasaisesti. Voittaja **Taina Mertamo** sai kuitenkin selvästi suurimman osuuden eli 18 % äänistä.

Myös sairaanhoitopiirin hallituksen puheenjohtaja **Virpa Puisto** näkee positiivisuuden niin tärkeäksi, että oli heti valmis sovitteluun tiukkaa aikatauluaan päästäkseen julkistamistilaisuuteen 6. lokakuuta luovuttamaan kunniakirjan Tainalle.

Vuoden 2010 positiiviseksi henkilöksi äänestetty Taina Mertamo työskentelee TYKSin sisätautien klinikan hallinnossa ylilääkärin sihteerinä. Taloon hän on tullut jo vuonna 1975. Tainaa ehdottaneet ovat perustelleet valintaa mm. seuraavasti: ”Aina iloinen ja avulias; aina valmis auttamaan. Ratkaisu löytyy ongelmaan kuin ongelmaan. Jos hän ei tiedä vastausta, hän tietää ainakin kuka tietää. Hänellä on hyvin positiivinen asenne kaikkiin klinikan työntekijöihin riippumatta ammattiasemasta. Hymyillen, ystävällisesti käyttäytyen ja poikkeuksellisen ammattitaitoisesti hän on vuosien varrella antanut apuaan meille kaikille ja lähes missä tahansa työhön liittyvässä asiassa. Häneltä saa aina avun ja erittäin hyvää palvelua. Häntä on helppo lähestyä, uskaltaa kysyä mitä

vaan. Hän on kannustavana esimerkkinä muille.”

Klassiseen kysymykseen, miltä nyt tuntuu, Taina toteaa:

– Valinta oli itselleni täydellinen yllätys, mutta olen tietysti valinnasta onnellinen ja koetan jatkaa samaan malliin.

Taina Mertamon valintaa Vuoden 2010 positiiviseksi henkilöksi juhlettiin leppoisassa tilaisuudessa, jossa olivat mukana: toimistosihhteeri Terttu Keskinen (vas.), työsuojeluvaltuutetut Helena Haapalehto-Gaebler ja Pekka Vepsäläinen, Taina Mertamo, hallituksen puheenjohtaja Virpa Puisto, työsuojeluvaltuutettu Kristina Mäkelä, suojelupäällikkö Henrik Jalo, osastonylilääkäri Ilkka Kantola ja ylilääkäri Jorma Viikari.